

Uchwała Nr XXXIII/568/09
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 30 grudnia 2009 r.

w sprawie: zatwierdzenia programu działalności Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach na rok 2010.

Na podstawie art. 12 ust.1 pkt 1 w związku z art.3 ust. 3 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz.U. z 2004 r. Nr 251, poz. 2507 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się program działalności Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach na rok 2010 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Świętokrzyskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku

Tadeusz Kowalczyk

UZASADNIENIE

do uchwały Nr XXXIII/568/09 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 grudnia 2009 r.

w sprawie zatwierdzenia programu działalności Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach na rok 2010.

W dniu 1 sierpnia 2009r. weszła w życie ustawa z dnia 23 stycznia 2009r o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. z 2009r. Nr 92, poz. 753) zmieniona ustawą z dnia 18 czerwca 2009r. (Dz. U. z 2009r. Nr 99, poz. 826) w wyniku której wojewódzkie jednostki doradztwa rolniczego zostały przekształcone w wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną. W myśl nowych zapisów organem któremu podlegają te jednostki są właściwe sejmiki województw. Zgodnie z zapisem art. 12 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 22 października 2004r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz.U. z 2004r. Nr 251, poz. 2507 z późn. zm.) dyrektor jednostki doradztwa rolniczego przedkłada do zatwierdzenia organowi, któremu ta jednostka podlega, program działalności jednostki.

**Program został opracowany przez zespół specjalistów
Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego
w Modliszewicach**

*Dyrektor
ŚODR
w Modliszewicach*

*Przewodniczący
Rady Społecznej
Doradztwa Rolniczego*

*Marszałek
Województwa
Świętokrzyskiego*

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
PRODUKCJA ROŚLINNA.....	6
PRODUKCJA ZWIERZĘCA	23
EKOLOGIA I OCHRONA ŚRODOWISKA.....	38
PRODUKCJA OGRODNICZA	49
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, WIEJSKIE GOSPODARSTWO DOMOWE I AGROTURYSTYKA	64
EKONOMIKA	82
METODYKA DORADZTWA I SZKOLENIA.....	92
WYDAWNICTWA I INFORMACJA.....	97
PODSUMOWANIE	103

WSTĘP

Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach powołano jako Rolniczy Rejonowy Zakład Doświadczalny w 1968 roku. Obecnie Ośrodek działa w oparciu o ustawę z dnia 22.10.2004 roku o jednostkach doradztwa rolniczego, zamieszczoną w Dzienniku Ustaw nr 251 pod pozycją 2507.

Na mocy ustawy z dnia 23.01.2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie /Dz. U. nr 92, poz. 753/ - od 01.08.2009 r. ŚODR Modliszewice stał się samorządową wojewódzką osobą prawną podległą Sejmikowi Województwa Świętokrzyskiego.

Struktura Ośrodka zawiera następujące działy merytoryczne:

- Dział Systemów Produkcji Rolnej, Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa z Sekcją Ekologii i Ochrony Środowiska.
- Dział Przedsiębiorczości, Wiejskiego Gospodarstwa Domowego i Agroturystyki.
- Dział Ekonomiki.
- Dział Zastosowań Teleinformatyki.
- Dział Metodyki Doradztwa Szkoleń i Wydawnictw z Sekcją Wydawnictw i Informacji.
- W Sandomierzu Ośrodek posiada Oddział „Centrum Ogrodnicze”.

Podstawowe zadania stojące przed Ośrodkiem w 2010 roku to:

- prowadzenie działalności doradczej w rolnictwie,
- upowszechnianie nowych technologii i nowoczesnych metod gospodarowania,
- organizowanie i prowadzenie różnych form szkolenia dla rolników i mieszkańców wsi,
- prowadzenie działalności informacyjnej w aspekcie rozwoju obszarów wiejskich.

Zostały podzielone na zadania w następujących dziedzinach:

- produkcja roślinna,
- produkcja zwierzęca,
- produkcja ogrodnicza,
- ekologia i ochrona środowiska,
- przedsiębiorczość, wiejskie gospodarstwo domowe i agroturystyka,
- ekonomika,
- metodyka doradztwa, szkoleń oraz działalność informacyjno-wydawnicza.

Zadania wykonywane będą przez poszczególne komórki organizacyjne Ośrodka: działy merytoryczne, „Centrum Ogrodnicze” w Sandomierzu oraz 13 Powiatowych Zespołów Doradczych poprzez realizację poszczególnych form pracy, a więc: doradztwo indywidualne i grupowe, demonstracje, pokazy, szkolenia, wydawnictwa oraz inne formy, jak: konkursy, olimpiady i wystawy. Szereg informacji zawierać będzie strona internetowa Ośrodka www.sodr.pl.

Realizowane przez Ośrodek zadania są zgodne ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego, wynikają z potrzeb i oczekiwań rolników, a także z warunków gospodarowania: przyrodniczych, ekonomicznych i społecznych.

Biorąc powyższe pod uwagę, wyznaczono następujące priorytety w realizacji zadań Ośrodka:

- udzielanie pomocy rolnikom w wykorzystaniu funduszy strukturalnych ujętych w PROW 2007 – 2013 oraz w ramach płatności bezpośrednich,
- wspieranie rolników w modernizacji gospodarstw pod względem technologicznym, technicznym i ekonomiczno-organizacyjnym oraz wdrażanie zasady wzajemnej zgodności,
- aktywizowanie społeczności wiejskiej w celu poszukiwania alternatywnych źródeł dochodu poprzez działania na rzecz rozwijania agroturystyki i turystyki wiejskiej, przy szerokim wykorzystaniu lokalnych warunków i możliwości,

- popularyzowanie ekologicznych metod produkcji rolnej, w ścisłym powiązaniu z zapewnieniem ochrony środowiska naturalnego,
- wskazywanie rolnikom możliwości polepszenia sytuacji ekonomicznej gospodarstw poprzez działania zespołowe w różnych formach grup producentów oraz rozwijanie przedsiębiorczości.

Począwszy od roku 2010 Ośrodek rozpoznawać będzie następujące zagadnienia:

1. Rolnictwo regionu wobec potrzeb rozwoju energetyki odnawialnej i lokalne strategie samowystarczalności energetycznej.
2. Kształcenie umiejętności korzystania z nowoczesnych technologii informatycznych i komunikacyjnych na obszarach wiejskich.
3. Problematyka innowacyjności w środowisku wiejskim.
4. Rozwój środków informatycznych ŚODR służących przekazywaniu wiedzy rolniczej z wykorzystaniem internetu.
5. Przemiany ekonomiczno-społeczne wsi.

Realizacja zadań Ośrodka w 2010 roku uzależniona będzie od wysokości środków finansowych otrzymanych z budżetu państwa, pochodzących z wykonywanych usług odpłatnych, oraz pozyskiwanych w ramach różnorodnych programów zewnętrznych, o które Ośrodek czynić będzie intensywne starania.

PRODUKCJA ROŚLINNA

1. Wstęp

W zakresie technologii produkcji i doświadczalnictwa planuje się realizację następujących zagadnień:

1. Realizacja prac wdrożeniowych, upowszechnieniowych, doświadczalnych oraz opracowanie dokumentacji dotyczącej powyższego zakresu.
2. Prowadzenie szkoleń i pokazów dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich dotyczących stosowania nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowli zwierząt oraz przetwórstwa rolno-spożywczego, w tym szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe.
3. Bieżące prowadzenie doradztwa i instruktażu dla specjalistów terenowych odnośnie najnowszych osiągnięć nauki w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej.
4. Prowadzenie pola doświadczalnego ze szczególnym uwzględnieniem doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego oraz kolekcji odmian roślin uprawnych.
5. Udział w organizacji targów, wystaw, pokazów, konferencji, seminariów i innych przedsięwzięć upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji i promujących produkty oraz wyroby przetwórstwa rolno-spożywczego.
6. Przeprowadzenie szkoleń, pomoc w aplikowaniu o środki pochodzące z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych i zagranicznych.
7. Sporządzanie planów nawozowych i planów przechowalnictwa nawozów naturalnych.

8. Utrzymywanie kontaktów oraz współpraca z placówkami naukowymi, firmami i instytucjami pracującymi na rzecz rolnictwa, samorządem rolniczym, środkami masowego przekazu.
9. Opracowanie materiałów szkoleniowych w formie broszur, ulotek i artykułów dotyczących technologii produkcji rolniczej.

Ze względu na to, że od początku 2009 roku ubieganie się rolników o jakąkolwiek pomoc finansową z UE jest uwarunkowane spełnieniem określonych wymagań przez gospodarstwa rolne, potrzeby doradztwa i metody jego realizacji określa w blokach tematycznych. Przyjęta tematyka bloków problemowych realizowanych z produkcji roślinnej powinna służyć maksymalizacji wykorzystania przez rolników środków finansowych UE i krajowych w ramach PROW 2007-2013 w zakresie technologii produkcji rolnej.

Określono następujące priorytety pracy doradczej:

- zapoznanie z wymogami zasady wzajemnej zgodności rolników korzystających z funduszy UE,
- pomoc w wypełnianiu dokumentacji dla mieszkańców obszarów wiejskich celem pozyskania środków finansowych z funduszy strukturalnych ujętych w PROW (2007-2013) oraz w ramach płatności bezpośrednich,
- upowszechnianie nowoczesnych metod zrównoważonego rolnictwa wg zasad dobrej kultury rolnej,
- upowszechnianie różnych kierunków użytkowania zbóż jako sposób na optymalizację zysków w gospodarstwie rolnym,
- wdrażanie nowoczesnych technologii w zakresie produkcji wysokiej jakości ziemiaka jadalnego oraz na cele przetwórstwa przemysłowego,
- różnicowanie produkcji roślinnej jako metoda poprawy dochodowości gospodarstw rolnych,
- prezentacja kolekcji odmian roślin uprawnych o ważnym znaczeniu gospodarczym dla naszego województwa oraz prac wdrożeniowych, doświadczalnych na polu ŚODR.

Biorąc pod uwagę konstrukcję bloków tematycznych zwrócono uwagę na to, że od strony merytorycznej treści zawarte w poszczególnych blokach są kontynuacją dotychczas realizowanych prac upowszechnieniowo - wdrożeniowych, ze szczególnym uwzględnieniem usystematyzowania wiedzy w świetle aktualnych przepisów zasady cross – compliance. Ponadto przedstawiony poniżej podział na bloki programowe jest zgodny z treściami wymaganymi przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa weryfikowanymi podczas przeprowadzania kontroli w terenie.

2. Realizacja zadań

2.1. Bloki programowe

Tabela 1. Tematyka bloków programowych w zakresie produkcji roślinnej

Nr bloku	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza W.	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze Zakład Modliszewice	Razem	
I	Pomoc rolnikom w pozyskiwaniu funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14
II	Optymalne kierunki użytkowania zbóż sposobem na podniesienie zysków w gospodarstwie rolnym w ujęciu zasady wzajemnej zgodności	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15
III	Prawidłowe użytkowanie łąk i pastwisk zgodnie z zasadami cross – compliance	1	1		1	1	1									1	6
IV	Wprowadzenie w gospodarstwach wybranych elementów zasady wzajemnej zgodności jako zbioru przyjaznych środowisku praktyk rolniczych	1	1			1	1	1	1	1	1		1		1	1	11
V	Elementy wzajemnej zgodności (cross-compliance) w technologii produkcji jakościowego ziemniaka jadalnego oraz na cele przetwórstwa przemysłowego				1	1		1						1		1	5
VI	Wykorzystanie potencjału kukurydzy i innych roślin pastewnych uprawianych w plonie głównym lub poplonach w bilansowaniu zasobów paszowych gospodarstwa z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności	1	1	1		1			1	1	1	1		1	1	1	11
VII	Wdrażanie zasady cross – compliance poprzez różnicowanie produkcji roślinnej jako metoda na poprawę dochodowości gospodarstwa rolnego			1								1	1			1	4
Ogółem		5	5	4	3	6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	7	66

2.2. Doradztwo

2.2.1. Doradztwo indywidualne

Tabela 2. Doradztwo indywidualne – ilość porad z zakresu produkcji roślinnej

Nr bloku	Tematyka	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD
		Końskie	Włoszczowa	Jędrzejów	Skarżysko	Kielce	Pińczów	Busko-Zdrój	Kazimierza Wielka	Starachowice	Ostrowiec	Opatów	Sandomierz	Staszów	Centrum Ogrodnicze	Zakład Modliszewice	Razem	
I	Doradztwo dla rolników w pozyskiwaniu funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (w tym zasada wzajemnej zgodności)	100	30	50	50	118	150	500	50	100	120	300	90	160	100	50	1968	
II	Optymalne kierunki użytkowania zbóż sposobem na podniesienie zysków w gospodarstwie rolnym w ujęciu zasady wzajemnej zgodności	90	50	75	35	70	100	100	50	50	180	210	70	120	50	50	1300	
III	Prawidłowe użytkowanie łąk i pastwisk zgodnie z zasadami cross – compliance	50	40		25	160	100									50	425	
IV	Wprowadzenie w gospodarstwach wybranych elementów zasady wzajemnej zgodności jako zbioru przyjaznych środowisku praktyk rolniczych	100	40			40	50	100	50	50	160		90		65	50	795	
V	Elementy wzajemnej zgodności (cross-compliance) w technologii produkcji jakościowego ziemniaka jadalnego oraz na cele przetwórstwa przemysłowego				25	60		100						160		50	395	
VI	Wykorzystanie potencjału kukurydzy i innych roślin pastewnych uprawianych w plonie głównym lub poplonach w bilansowaniu zasobów paszowych gospodarstwa z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności	50	40	75		50			50	50	140	210		15	15	50	745	
VII	Wdrażanie zasady cross – compliance poprzez różnicowanie produkcji roślinnej jako metoda na poprawę dochodowości gospodarstwa rolnego			55									210	5		50	320	
Razem		390	200	255	135	498	400	800	200	250	600	930	255	455	230	350	5948	

2.2.2. Doradztwo grupowe

Tabela 3. Doradztwo grupowe – ilość porad z zakresu produkcji roślinnej

Nr bloku	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko- Zdrój	PZD Kazimierza Wielka	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Razem
I	Doradztwo dla rolników w pozyskiwaniu funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	4	1	4		10				2	2	18	3	4	10	58
		12	3	20		30				6	6	54	15	14	55	215
II	Optymalne kierunki użytkowania zbóż sposobem na podniesienie zysków w gospodarstwie rolnym w ujęciu zasady wzajemnej zgodności	2	2	2	3	2			4	2	2	6	3	4	2	34
		6	6	10	10	6			8	6	6	18	10	15	10	111
III	Prawidłowe użytkowanie łąk i pastwisk zgodnie z zasadami cross – compliance	2	3		2	2										9
		6	9		7	6										28
IV	Wprowadzenie w gospodarstwach wybranych elementów zasady wzajemnej zgodności jako zbioru przyjaznych środowisku praktyk rolniczych	3	2						5	2	2		3		4	21
		9	6						10	6	6		9		20	66
V	Elementy wzajemnej zgodności (cross-compliance) w technologii produkcji jakościowego ziemniaka jadalnego oraz na cele przetwórstwa przemysłowego				2	2										4
					6	6										12
VI	Wykorzystanie potencjału kukurydzy i innych roślin pastewnych uprawianych w plonie głównym lub poplonach w bilansowaniu zasobów paszowych gospodarstwa z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności	2	2	2		2			5	1	2	9		1	2	28
		6	6	10		6			10	3	6	27		4	10	88
VII	Wdrażanie zasady cross – compliance poprzez różnicowanie produkcji roślinnej jako metoda na poprawę dochodowości gospodarstwa rolnego			7								8	1			16
				34								24	3			61
Razem		13	10	15	7	18	0	0	14	7	8	41	10	9	18	170
		39	30	74	23	54	0	0	28	21	24	123	37	33	95	581

2.3. Działalność upowszechnieniowa

2.3.1. Demonstracje

Tabela 4. Demonstracje z zakresu produkcji roślinnej

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD			
			Końskie	Włoszczowa	Jędrzejów	Skarżysko	Kielce	Pińczów	Busko - Zdrój	Kazimierza Wielka	Starachowice	Ostrowiec	Opatów	Sandomierz	Staszów	Centrum Ogrodnicze Zakład Modliszewice	Razem					
II	1	Prawidłowa technologia uprawy zbóż wysokiej jakości przeznaczonych do wykorzystania w przemyśle piekarniczym, konsumpcyjnym, spirytusowym i browarniczym	1		1	1	1					2			2	6		2	1		17	
	2	Uprawa zbóż na cele paszowe jako sposób na zbilansowanie pasz w gospodarstwie rolnym	1	1					1	2			1				1	2				9
	3	Technologia prowadzenia plantacji nasiennych zbóż podstawowych																		1		1
III	4	Prawidłowe użytkowanie łąk i pastwisk z uwzględnieniem nawożenia zrównoważonego (organiczne, mineralne, dolistne)							1													1
IV	5	Prawidłowe stosowanie nawozów naturalnych						1														1
	6	Uprawa roślin strączkowych	2	1															1			4
V	7	Uprawa ziemniaków jadalnych w warunkach rolnictwa zrównoważonego						1		2												3
VI	8	Technologia uprawy i zbioru kukurydzy z przeznaczeniem na wysokoenergetyczną kiszonkę i ziarno						1					1	2								4
VII	9	Efektywna technologia uprawy i ochrony rzepaku ozimego			1												1					2
Ogółem			4	2	2	1	4	2	4	2	2	4	6	2	4	2	1	1	1	1	42	

2.3.2. Pokazy

Tabela 5. Pokazy z zakresu produkcji roślinnej

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza W.	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Razem		
II	1	Łączne stosowanie agrochemikaliów (fungicydy, nawozy dolistne, regulatory wzrostu) sposobem na optymalizację zysków w gospodarstwie rolnym	1		1		1		2		1	2	3	1	4	1	17		
			5		8		10		10		5	16	15	5	20	10	104		
	2	Siew kwalifikowanego materiału siewnego kompleksowym rozwiązaniem problemów finansowo – technologicznych gospodarstwa rolnego								1								1	
										7								7	
	3	Dobór odmian oraz kompleksowa technologia uprawy zbóż na polu doświadczalnym ŚODR Modliszewice.							1		1			2				4	
									10		10			5				25	
III	4	Optymalny zbiór traw z przeznaczeniem na sianokiszonki	1															1	
			5															5	
	5	Poprawne wykorzystanie łąk, zasady prawidłowego wypasu, prace pratotechniczne na użytkach zielonych					1												1
							10												10
	6	Właściwe sporządzanie sianokiszzonek (baloty foliowe, silosy przejazdowe)		1								1							2
				5								5							10
IV	7	Atestacja opryskiwaczy	1					1				2						4	
			5					10				16						31	
	8	Wapnowanie gleb kwaśnych	1														1	2	
			5													5	10		

Tabela 5. Ciąg dalszy tabeli: Pokazy z zakresu produkcji roślinnej

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza W.	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Razem	
V	9	Ochrona chemiczna ziemniaka w uprawie integrowanej					1											1
							10											10
	10	Poprawność sadzenia ziemniaka - dobór odmian, zapraw, zalecanej obsady roślin				1			2									3
						6			10									16
VI	11	Nowe herbicydy do chemicznej ochrony kukurydzy			1		1											2
					5		10											15
	12	Prawidłowe sporządzanie kiszonek z uwzględnieniem zasad cross – compliance		1														1
				5														5
VII	13	Jednoetapowy zbiór rzepaku kombajnem ze stołem jako efektywny sposób zbioru											1	1				2
													5	5				10
Ogółem			4	2	2	1	4	2	4	2	2	4	6	2	4	2	41	
			20	10	13	6	40	20	20	17	10	32	25	10	20	15	258	

2.4. Szkolenia: kursy, seminaria, pozostałe

Tabela 6. Działalność szkoleniowa z zakresu produkcji roślinnej

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza Wielka	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze Zakład Modliszewice	Razem
SKOLENIA																	
I	1	Możliwości pozyskania funduszy strukturalnych objętych PROW na lata 2007-2013	11		2		4		2	2	1	2			2		26
			65		20		40		20	20	10	20			20		
	2	Prawidłowy płodozmiennik jako element zapobiegający procesowi degradacji substancji organicznej w glebie	3		1		1							4			9
			18		10		10							40			
	3	Wyłączne prawo hodowcy do odmian i możliwości ubiegania się rolników o dopłatę do wysianego kwalifikowanego materiału siewnego		3	2							1				1	7
				30	20							10				10	
II	4	Technologia uprawy zbóż ozimych	2	1		1				2	3	5	4		8		26
			12	10		7				20	30	50	32		80		
	5	Technologia uprawy zbóż jarych	1	1		1		5	4	2		2	3		2		21
			6	10		6		50	40	20		20	24		20		
	6	Odmiany pszenic: elitarnych, jakościowych i chlebowych – agrotechnika, wymagania glebowe, ochrona			1		2						8			2	13
					10		20						64			20	
III	7	Prawidłowe użytkowanie łąk i pastwisk zgodnie z zasadami cross – compliance	1	1			4										6
			6	10			40										
	8	Nawożenie łąk i pastwisk zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej oraz z uwzględnieniem rolnictwa zrównoważonego	1			1	3	5									10
			6			7	30	50									

Tabela 6. Ciąg dalszy tabeli: Działalność szkoleniowa z zakresu produkcji roślinnej

IV	9	Podstawowe zasady nawożenia	3				1		6		2	4					16	
			18				10		60		20	40						148
	10	Agrotechnika roślin strączkowych		1														1
				10														10
11	Bezpieczne stosowanie środków ochrony roślin	1							1								2	
		6							10								16	
12	Metody podniesienia żyzności gleby	3							1				4		2		10	
		18							10				40		20		88	
V	13	Uprawa ziemniaków zgodnie z kierunkami użytkowania w technologiach o różnej intensywności					1										1	
							10										10	
14	Kompleksowa ochrona plantacji ziemniaków – od sadzenia do zbioru				1	2		6						4			13	
					6	20		60						40			126	
VI	15	Dobór odmian, agrotechnika i ochrona kukurydzy zgodnie z kierunkiem użytkowania na ziarno lub kiszonkę	1	1	1					1	1	2	4		2	2	15	
			6	10	10						10	10	20	8		16	20	110
16	Zwiększenie zasobów paszowych w gospodarstwie poprzez uprawę różnych gatunków roślin pastewnych w plonie głównym i w międzyplonie	2				2				1	2	2					9	
		12				20				10	20	20					82	
VII	17	Potencjalne możliwości uprawowe rzepaku ozimego w woj. świętokrzyskim w zależności od warunków przyrodniczych i doboru odmian			1								1				2	
					10									8			18	
	18	Kompleksowa technologia uprawy i ochrony rzepaku ozimego			2								4				6	
					20									32			52	
19	Możliwość produkcji biopaliw w gospodarstwie na podstawie ustawy o biopaliwach												1			1		
													8			8		
Ogółem			29	8	10	4	20	10	18	10	9	18	25	8	18	7	0	194
			173	80	100	26	200	100	180	100	90	180	176	80	176	70	0	1731

Tabela 6. Ciąg dalszy tabeli: Działalność szkoleniowa z zakresu produkcji roślinnej

SEMINARIA																
Seminaria branżowe												1			6	7
												50			150	200
KURSY																
Kurs z zakresu stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	3	1			3	2		2		2		8				21
	60	30			75	40		50		60		160				475
Kurs na tytuł zawodowy rolnika					1											1
					10											10
Kurs dla operatorów kombajnów zbożowych		1			1											2
		15			12											27
Ogółem	3	2	0	0	5	2	0	2	0	2	0	8	0	0	0	24
	60	45	0	0	97	40	0	50	0	60	0	160	0	0	0	512

Specjaliści zakładowi z produkcji roślinnej, w ramach szkoleń zorganizowanych przez specjalistów terenowych, przekażą następujące treści:

- „Uprawa ziemniaków zgodnie z kierunkami użytkowania w technologiach o różnej intensywności” – 2
- „Kompleksowa technologia uprawy i ochrony rzepaku ozimego” – 2
- „Metody podniesienia żyzności gleby” – 2
- „Dobór odmian, agrotechnika i ochrona kukurydzy zgodnie z kierunkiem użytkowania na kiszonkę” – 1
- „Prawidłowe użytkowanie łąk i pastwisk zgodnie z zasadami cross – compliance” – 1
- „Wyłączne prawo hodowcy do odmian i możliwości ubiegania się rolników o dopłatę do wysianego kwalifikowanego materiału siewnego” – 1
- „Technologia uprawy zbóż ozimych” – 1.

Ponadto specjaliści zakładowi wezmą udział w audycjach radiowych i telewizyjnych.

2.5. Inne zadania, np. konkursy, olimpiady, wystawy

Tabela 7. Inne formy działalności (wystawy, konkursy, olimpiady i itp.) z zakresu produkcji roślinnej

<i>Tematyka</i>	<i>PZD Końskie</i>	<i>PZD Włoszczowa</i>	<i>PZD Jędrzejów</i>	<i>PZD Skarżysko</i>	<i>PZD Kielce</i>	<i>PZD Pińczów</i>	<i>PZD Busko - Zdrój</i>	<i>PZD Kazimierza Wielka</i>	<i>PZD Starachowice</i>	<i>PZD Ostrowiec</i>	<i>PZD Opatów</i>	<i>PZD Sandomierz</i>	<i>PZD Staszów</i>	<i>Centrum Ogrodnicze</i>	<i>Zakład Modliszewice</i>	<i>Razem</i>
WYSTAWY																
Organizacja wyjazdów na Dzień Otwartych Drzwi i IV Świętokrzyską Wystawę Zwierząt Hodowlanych		1	1		4		2		1	2			2			13
Organizacja wyjazdów na AGROTECH Kielce		1	2					1		2			2			8
Organizacja wystaw dożynkowych		1	2	3	5			2		5			2		1	21
INNE																
Sporządzanie wniosków o dopłaty bezpośrednie	120	60	40		240	60	120	80	60	120	180	60	120	80	30	1370
Sporządzanie dokumentów potrzebnych do uzyskania wsparcia finansowego	20		50		25	40	20	35	10	30	16	8	4		20	278
Opracowanie treści artykułów do czasopism	2	1	1		2	1	2	1	1	2		1	2	7	20	43
Ulotki i broszury informacyjne														2	8	10
Ogółem	142	64	96	3	276	101	144	119	72	161	196	69	132	89	79	1743

2.6. Prace adaptacyjno – doświadczalne, wdrożeniowe i upowszechnieniowe realizowane na polu doświadczalnym

W roku 2010 prowadzone będą dwa tematy adaptacyjno-doświadczalne w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego. Doświadczenia zlokalizowane będą na polu doświadczalnym ŚODR w Modliszewicach:

1. „Porównanie plonowania nowych odmian pszenicy ozimej w warunkach województwa świętokrzyskiego” (ósmo rok).
2. „Porównanie plonowania nowych odmian żyta ozimego w warunkach województwa świętokrzyskiego” (pierwszy rok).

Prace będą nadzorowane przez COBORU Słupia Wielka. Szczegółowy zakres przedstawia tabela nr 8.

Tab. 8. Prace adaptacyjno-doświadczalne

Lp.	Tematyka	Lokalizacja	Ilość	Pow. w ha	Jednostka nadzorująca	Lata prowadzenia
1	Ocena plonowania nowych odmian pszenicy ozimej w systemie badań Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego	Pole doświadczalne ŚODR w Modliszewicach	1	0,75	COBORU Słupia Wielka	Od 2003
2	Ocena plonowania nowych odmian żyta ozimego w systemie badań Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego	Pole doświadczalne ŚODR w Modliszewicach	1	0,50	COBORU Słupia Wielka	Od 2009

Działalność wdrożeniowa

Celem prac wdrożeniowych (prowadzonych na polu doświadczalnym ŚODR w Modliszewicach) będzie wprowadzenie do uprawy nowych odmian pszenicy ozimej, żyta ozimego i roślin strączkowych.

Do praktyki rolniczej wdrożone będą następujące odmiany:

- pszenica ozima – Adequat,
- żyto ozime – Dańkowskie Diament,
- rośliny strączkowe.

Szczegółowy zakres prac przedstawia tabela nr 9.

Tab. 9. Prace wdrożeniowe

Lp.	Tematyka	Lokalizacja	Ilość	Pow. w ha
1	Wprowadzenie do uprawy nowej odmiany pszenicy ozimej Adequat	Pole doświadczalne ŚODR w Modliszewicach	1	5,5
2	Wprowadzenie do uprawy nowej odmiany żyta ozimego Dańkowskie Diament.	Pole doświadczalne ŚODR w Modliszewicach	1	5,5
3	Wprowadzenie do uprawy nowych odmian roślin strączkowych	Pole doświadczalne ŚODR w Modliszewicach	1	10,0

Działalność upowszechnieniowa

Na polu doświadczalnym prowadzone będą również kolekcje roślin uprawnych na obszarze 1,5 ha:

- Trawy i motylkowate.
- Pszenica ozima i jara.
- Pszenżyto ozime i jare.
- Bobik.
- Żyto jare i ozime.
- Jęczmień jary.
- Groch.
- Łubin.
- Owies.
- Rzepak ozimy.
- Rośliny energetyczne.

2.7. Podsumowanie działalności – zestawienie ilościowe

Specjaliści ds produkcji roślinnej będą realizowali zadania w następujących ilościach:

- Bloki programowe: **7**
- Doradztwo indywidualne: **5948** porad
- Doradztwo grupowe: **170** spotkań dla **581** rolników
- Demonstracje: **42**
- Pokazy: **41** dla **258** rolników
- Szkolenia: **194** szkolenia, w których udział weźmie **1731** rolników
- Kursy i seminaria (w tym odpłatne): **29** dla **662** uczestników
- Wyjazdy na wystawy i inne imprezy: **42**
- Sporządzanie wniosków o dopłaty bezpośrednie: **1370**
- Sporządzanie dokumentów potrzebnych do uzyskania wsparcia: **278**
- Artykuły: **43**
- Ulotki i broszury informacyjne: **10**.

3. Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz wsi i rolnictwa

Dział Systemów Produkcji Rolnej Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa realizując zadania na 2010 rok z zakresu technologii produkcji roślinnej będzie współpracował z:

- rolniczymi instytutami naukowymi, takimi jak: Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie, Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno – Spożywczego w Warszawie, Instytut Melioracji Użytków Zielonych – IMUZ Falenty, Instytut Roślin i Przetworów Zielarskich w Poznaniu, Centralny Ośrodek Badań Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej, Instytut Genetyki Roślin Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu, Instytut Ochrony Roślin w Poznaniu,
- Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie,
- Agencjami: Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Rynku Rolnego, Nieruchomości Rolnych,
- samorządem rolniczym i terytorialnym,
- firmami, producentami środków do produkcji rolnej: Monsanto, Agro Braas, Hodowla Roślin Danko, Poznańska Hodowla Roślin, Małopolska Hodowla Roślin, KWS Lochow Polska, Organika Sarzyna, Rokita Agro, Monsanto, Syngenta, Bayer Crop Science, BASF, FN Agro, Du Pont, Timac Agro Polska,
- rolniczymi związkami branżowymi,
- Państwowym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie,
- Okręgową Stacją Chemiczno – Rolniczą w Kielcach,
- Centralą Nasienną w Kielcach.

PRODUKCJA ZWIERZĘCA

Wstęp

Priorytetem pracy doradczej w 2010 będzie udzielanie pomocy beneficjentom w wykorzystaniu środków finansowych z funduszy programu PROW (2007-2013) oraz w dostosowaniu gospodarstw rolnych do kolejno obowiązujących wymogów zasad wzajemnej zgodności. Tematyka realizowanych bloków problemowych będzie kontynuacją rozpoczętych działań w zakresie świadczonego rolnikom doradztwa

w roku poprzednim i ma służyć osiągnięciu wymienionego celu.

W zakresie technologii produkcji zwierzęcej planuje się realizację następujących zagadnień:

- Udzielanie informacji w zakresie wymogów zasad wzajemnej zgodności w gospodarstwach rolnych.
- Wymogi ochrony środowiska związane z prowadzoną działalnością rolniczą,
- Dostosowanie gospodarstw do obowiązujących wymogów UE w zakresie dobrostanu zwierząt.
- Poprawa materiału genetycznego oraz prawidłowe żywienie i utrzymanie zwierząt.
- Propagowanie chowu i hodowli bydła ras mięsnych.
- Właściwe administrowanie indywidualną ilością referencyjną /IIR/ mleka.
- Poprawa efektywności produkcji trzody chlewnej.
- Chów i hodowla trzody chlewnej z uwzględnieniem programu zwalczania choroby Aujeszkyego.

Tematyka wyszczególnionych zagadnień realizowana będzie poprzez doradztwo indywidualne i grupowe, demonstracje, pokazy, szkolenia i inne formy działalności.

2. Realizacja zadań

2.1. Bloki programowe

Tabela 10. Tematyka bloków programowych w zakresie technologii produkcji zwierzęcej

<i>Nr bloku</i>	<i>Tematyka</i>	<i>PZD Końskie</i>	<i>PZD Włoszczowa</i>	<i>PZD Jędrzejów</i>	<i>PZD Skarżysko</i>	<i>PZD Kielce</i>	<i>PZD Pińczów</i>	<i>PZD Busko - Zdrój</i>	<i>PZD Kazimierza Wielka</i>	<i>PZD Starachowice</i>	<i>PZD Ostrowiec</i>	<i>PZD Opatów</i>	<i>PZD Sandomierz</i>	<i>PZD Staszów</i>	<i>Centrum Ogrodnicze</i>	<i>Zakład Modliszewice</i>	<i>Razem</i>
I	Pomoc rolnikom w pozyskiwaniu funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15
II	Doskonalenie chowu i hodowli bydła mlecznego	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	14
III	Promocja polskiej wołowiny i jagnięciny poprzez propagowanie chowu i hodowli tych gatunków oraz walorów dietetycznych mięsa	1		1	1	1		1	1	1	1			1	1	1	11
IV	Poprawa wyników produkcyjnych w hodowli i chowie trzody chlewnej		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	13
V	Zapewnienie dobrostanu zwierząt oraz wymagań ochrony środowiska w aspekcie spełnienia przez gospodarstwo zasad wzajemnej zgodności (cross compliance)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15
	Ogółem	4	4	5	5	5	4	5	4	5	5	4	4	4	5	5	68

2.2. Doradztwo

2.2.1. Doradztwo indywidualne

Tabela 11. Doradztwo indywidualne – ilość porad z zakresu technologii produkcji zwierzęcej

<i>Nr bloku</i>	<i>Tematyka</i>	<i>PZD Końskie</i>	<i>PZD Włoszczowa</i>	<i>PZD Jędrzejów</i>	<i>PZD Skarżysko</i>	<i>PZD Kielce</i>	<i>PZD Pińczów</i>	<i>PZD Busko - Zdrój</i>	<i>PZD Kazimierza Wielka</i>	<i>PZD Starachowice</i>	<i>PZD Ostrowiec</i>	<i>PZD Opatów</i>	<i>PZD Sandomierz</i>	<i>PZD Staszów</i>	<i>Centrum Ogrodnicze</i>	<i>Zakład Modliszewice</i>	<i>Razem</i>
I	Możliwość pozyskiwania funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	60	60	80	25	120	150	240	50	15	60	160	90	80	50	30	1270
II	Doskonalenie chowu i hodowli bydła mlecznego	60	180	96	15	70	70	25		15	70	120	120		30	15	886
III	Promocja polskiej wołowiny i jagnięciny poprzez propagowanie chowu i hodowli tych gatunków oraz walorów dietetycznych mięsa	10		70	5	80		20	50	2	43				10	15	305
IV	Poprawa wyników produkcyjnych w hodowli i chowie trzody chlewnej		150	113	5	40	80	24	50	6	50	120	105		50	15	808
V	Zapewnienie dobrostanu zwierząt oraz wymagań ochrony środowiska w aspekcie spełnienia przez gospodarstwo zasad wzajemnej zgodności (cross compliance)	70	210	88	35	40	100	20	25	25	85	120	105	40	30	15	1008
	Razem	200	600	447	75	360	400	329	175	63	308	520	420	120	170	90	4277

2.2.2. Doradztwo grupowe

Tabela 12. Doradztwo grupowe – ilość porad z zakresu technologii produkcji zwierzęcej

Nr bloku	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko-Zdrój	PZD Kazimierza Wielka	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Razem
I	Możliwość pozyskiwania funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	2	3	7		6	3	2			1	8	6	1		39
		6	9	28		30	7	6			3	32	18	3		142
II	Doskonalenie chowu i hodowli bydła mlecznego	2	11	5			2	8			3	8	6	2		47
		6	33	20			5	24			9	24	19	6		146
III	Promocja polskiej wołowiny i jagnięciny poprzez propagowanie chowu i hodowli tych gatunków oraz walorów dietetycznych mięsa	1		3	1			1	3	1	1					11
		3		12	3			3	9	3	3					36
IV	Poprawa wyników produkcyjnych w hodowli i chowie trzody chlewnej		7	8		4	2	1	3		3	8	7			43
			21	32		20	6	3	9		9	32	17			149
V	Zapewnienie dobrostanu zwierząt oraz wymagań ochrony środowiska w aspekcie spełnienia przez gospodarstwo zasad wzajemnej zgodności (cross compliance)	4	7	3	1	1		6	5	2	3	8	14	2	5	61
		12	21	12	3	5		18	25	6	9	32	37	10	15	205
	Razem	9	28	26	2	11	7	18	11	3	11	32	33	5	5	201
		27	84	104	6	55	18	54	43	9	33	120	91	19	15	678

2.3. Działalność upowszechnieniowa

2.3.1. Demonstracje

Tabela 13. Demonstracje z zakresu technologii produkcji zwierzęcej

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza W.	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Razem
II	1	Produkcja mleka wysokiej jakości poprzez przestrzeganie prawidłowej technologii jego pozyskiwania					2						1		1		4
	2	Prawidłowe żywienie podstawą zdrowotności i długowieczności krów			1									1			2
	3	Prawidłowy odchów jałówek przeznaczonych na remont stada i sprzedaż do dalszej hodowli		3									1				4
III	4	Krzyżowanie towarowe z uwzględnieniem preferowanych ras mięsnych i racjonalne żywienie								1					1		2
	5	Racjonalny odchów jagniąt				1											1
IV	6	Ograniczenie upadków prosiąt poprzez profilaktykę w okresie odchowu i odsadzania		3				1				1	2			1	8
	7	Racjonalne żywienie tuczników z wykorzystaniem zbóż pochodzących z własnego gospodarstwa			1			1	1	1		1					5
	8	Wymagania wzajemnej zgodności w zakresie sporządzania i przechowywania pasz w gospodarstwach prowadzących chów trzody chlewnej			1												1
	9	Prawidłowe żywienie loch												1			1

Tabela 13. Ciąg dalszy tabeli: Demonstracje z zakresu technologii produkcji zwierzęcej

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza W.	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Razem
V	10	Modernizacja budynków inwentarskich							1								1
	11	Budowa urządzeń do magazynowania nawozów naturalnych			1												1
	12	Zasady wzajemnej zgodności w zakresie dobrostanu zwierząt oraz spełnienia przez gospodarstwo wymagań ochrony środowiska	2				2				1						
		Ogółem	2	6	4	1	4	2	2	2	1	2	4	2	2	1	35

2.3.2. Pokazy

Tabela 14. Pokazy z zakresu technologii produkcji zwierzęcej

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	PZD	Centrum Ogrodnicze	Razem	
			Końskie	Włoszczowa	Jędrzejów	Skarżysko	Kielce	Pińczów	Busko - Zdrój	Kazimierza W.	Starachowice	Ostrowiec	Opatów	Sandomierz	Staszów			
II	1	Prawidłowa korekcja racic i pielęgnacja bydła		2	1			1						1			5	
				10	5			10						5			30	
	2	Odpowiednia pielęgnacja wymion oraz prawidłowo przeprowadzony dój i konserwacja urządzeń udojowych	1	1								2						4
			5	5								10						20
3	Sporządzanie kiszonek z zielonek o wysokiej zawartości suchej masy	1	3	1						1	2	1	1				10	
		5	15	5						8	10	7	5				55	
4	Prawidłowo i terminowo prowadzona dokumentacja w gospodarstwie mleczarskim			1				1		1							3	
				5				5		5							15	
III	5	Prawidłowy dobór buhajów					2										2	
							20										20	
	6	Sporządzanie kiszonek z wykorzystaniem produktów ubocznych z produkcji biopaliw i przemysłu rolno-spożywczego								1							1	
									10								10	
7	Promocja mięsa jagnięcego w gospodarstwie ekologiczno - agroturystycznym				1												1	
					6												6	
IV	8	Wybór loszek na remont stada						1	1	1						1	4	
								10	5	10						5	30	
9	Prowadzenie dokumentacji w gospodarstwie trzodziarskim			1		2					1		1				5	
				5		20					8		6				39	
		Ogółem	2	6	4	1	4	2	2	2	1	2	4	2	2	1	35	
			10	30	20	6	40	20	10	20	5	16	20	13	10	5	225	

2.4. Szkolenia: kursy, seminaria, pozostałe

Tabela 15. Działalność szkoleniowa z zakresu technologii produkcji zwierzęcej

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza W.	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze Zakład Modliszewice	Razem	
SZKOLENIA																		
I	1	Możliwość pozyskiwania funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	3		3		4		1	2		1		2	1		17	
			20		40		40		10	20		10		17	10			167
II	2	Prawidłowe i terminowe prowadzenie znakowania i ewidencjonowania zwierząt w gospodarstwach utrzymujących przeżuwacze i zapobieganie chorobom zakaźnym		4		1		2	1						2		10	
				40		6		20	10						20			96
	3	Prawidłowe zaplanowanie i przygotowanie bazy paszowej dla krów wysokomlecznych	3	1	2				1			1		2	2			12
			15	10	20				10			10		16	20			101
	4	Zapobieganie chorobom metabolicznym, wymion i racic, podstawą zdrowej i bezpiecznej żywności i opłacalności produkcji mleka		3	2													5
				30	20													
5	Umiejętne i ekonomiczne wykorzystanie nowych technologii w żywieniu i utrzymaniu krów mlecznych	1											6	2			9	
		5											48	20			73	
6	Administrowanie kwotami mlecznymi i planowanie produkcji mleka			1							1						2	
				10							5							15

Tabela 15. Ciąg dalszy tabeli: Działalność szkoleniowa z zakresu technologii produkcji zwierzęcej

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza W.	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze Zakład Modliszewice	Razem	
SZKOLENIA																		
II	7	Poprawa opłacalności produkcji mleka poprzez znajomość i umiejętne wykorzystanie oraz łączenie efektów hodowlanych, technologicznych i prawnych		3								1					4	
				30								10						40
III	8	Wykorzystanie potencjału krów mlecznych wypadających z produkcji mleka do produkcji wołowiny wysokiej jakości							1	1					1		3	
								10	10					10			30	
	9	Poprawa opłacalności produkcji wołowiny poprzez odpowiednie wykorzystanie trwałych użytków zielonych, pasz ubocznych i istniejących budynków inwentarskich	1	2					1						2			6
			5	20					10						16			51
	10	Hodowla krów mamek w gospodarstwach spełniających odpowiednie warunki								1					2			3
									10					19			29	
11	Chów bydła mięsnego i małych przeżuwaczy w gospodarstwach ekologicznych i agroekologicznych – promocja mleka, mięsa			1													1	
				10													10	
IV	12	Prawidłowe żywienie trzody chlewnej			1											2	3	
					10										20		30	
	13	Zasady odchowu loszek na remont stada		2						1					2			5
			10						10					16			36	

Tabela 15. Ciąg dalszy tabeli: Działalność szkoleniowa z zakresu technologii produkcji zwierzęcej

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza W.	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze Zakład Modliszewice	Razem	
SZKOLENIA																		
IV	13	Prawidłowy odchów prosiąt		1	1				1								3	
			10	10				10									30	
	14	Prawidłowe użytkowanie loch							1						2			3
									10					19				29
	15	Efektywność w produkcji trzody chlewnej															2	2
																20		20
	16	Chów i hodowla trzody chlewnej z uwzględnieniem programu zwalczania choroby Aujeszkyego		3	1					1		3						8
			30	10					10		30							80
17	Wymagania wzajemnej zgodności w zakresie bezpieczeństwa pasz w gospodarstwach prowadzących chów trzody chlewnej.			1		6			1	1		6					15	
				10		60			10	7		48						135
18	Wymagania wzajemnej zgodności w zakresie ochrony świń				1		1	1									3	
					7		10	10										27
V	19	Wymogi dobrostanu zwierząt		3	2	1	6	1	1	1	1	1		2	1		16	
				30	20	5	60	10	10	10	5	10		17	10			150
	20	Mikroklimat w budynkach inwentarskich		2	2	1												5
			10	20	5													35

Tabela 15. Ciąg dalszy tabeli: Działalność szkoleniowa z zakresu technologii produkcji zwierzęcej

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza W.	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Zakład Modliszewice	Razem	
SKOLENIA																			
V	21	Budowa i modernizacja budynków inwentarskich	1															1	
			5																5
	22	Wentylacja w budynkach inwentarskich.				1		1				2				1			5
						5		10				20				10			45
	23	Ochrona środowiska w aspekcie wymagań zasad wzajemnej zgodności.		2	1		4	2	1	2		1	4						17
			20	10		40	20	10	20		10	32							162
24	Urządzenia do magazynowania i przechowywania nawozów naturalnych.			2											2			4	
				20											20			40	
SEMINARIA																			
		Seminarium dla specjalistów produkcji zwierzęcej – aktualne problemy produkcji zwierzęcej															4	4	
																	100	100	
		Ogółem	11	24	20	5	20	8	9	10	3	9	16	14	9	4	4	166	
			60	230	210	28	200	80	90	100	17	90	128	123	90	40	100	1586	

Do planowych zadań specjalistów zakładowych ŚODR Modliszewice należy nadzór nad realizacją bloków programowych oraz przygotowanie odpowiedniej dokumentacji, instrukcji, materiałów pomocniczych, jak również przeprowadzenie szkoleń w ramach poszczególnych bloków.

Szkolenia planowane do przeprowadzania przez pracowników zakładowych ŚODR Modliszewice:

- Długowieczność krów droga do poprawy opłacalności produkcji mleka i mięsa -1
- Pożyteczna i szkodliwa funkcja drożdży (mykotoksyn) w żywieniu bydła – 1
- Wykorzystanie krów o dwukierunkowym użytkowaniu w gospodarstwach o dużej ilości trwałych użytków zielonych – 1
- Poprawa opłacalności produkcji jagnięciny poprzez minimalizację jednostkowych kosztów produkcji i promowanie zdrowotnych walorów mięsa baraniego i innych produktów – 1
- Wymagania wzajemnej zgodności w zakresie bezpieczeństwa pasz w gospodarstwach prowadzących chów trzody chlewnej - 1
- Chów i hodowla trzody chlewnej z uwzględnieniem programu zwalczania choroby Aujeszkyego - 1
- Prawidłowe żywienie trzody chlewnej - 2
- Adaptacja i modernizacja budynków inwentarskich.- 1
- Budynki dla bydła mięsnego - 1
- Wymogi prawidłowego przechowywania w gospodarstwie nawozów naturalnych oraz substancji niebezpiecznych – 1
- Projektowanie i wykonanie wentylacji grawitacyjnej w budynkach inwentarskich - 1.

Ponadto specjaliści wezmą udział w audycjach radiowych i telewizyjnych.

2.5. Inne zadania, np. konkursy, olimpiady, wystawy

Tabela 16. Inne formy działalności (wystawy, konkursy, olimpiady i itp.) z zakresu technologii produkcji zwierzęcej

Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza W.	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Zakład Modliszewice	Razem
WYSTAWY																
V Świętokrzyska Wystawa Zwierząt Hodowlanych oraz Dni Otwartych Drzwi															1	1
Udział w organizacji wystaw dożynkowych	1	3	4	1	4	1	1	2		1	2	1	2		1	24
Organizacja wyjazdów rolników na Dni Otwartych Drzwi	1	3	2	1	4	1	1	1	1	1	2	1	1			20
Organizacja wyjazdów rolników na targi rolnicze AGROTECH	1	3	2	1	3	1	1	1	1	1	2	1	1			19
INNE																
Sporządzanie wniosków o płatności obszarowe	40	180	90	30	120	60	60	80	10	60	120	60	60	20	60	1050
Inne wnioski w ramach programu PROW 2007-2013	6		30		8	20	15	10		15	8	3	2	5	4	126
Artykuły do miesięcznika „Aktualności Rolnicze”	1	3	2	1	2	1	1	1		1	2	1	1	4	12	33
Ulotki, broszury															6	6
Ogółem	50	192	130	34	141	84	79	95	12	79	136	67	67	29	84	1279

2.6. Podsumowanie działalności – zestawienie ilościowe poszczególnych działań

Specjaliści ds. produkcji zwierzęcej będą realizowali zadania w następujących ilościach:

- Bloki programowe: **5**
- Doradztwo indywidualne: **4277** porad
- Doradztwo grupowe: **201** spotkań dla **678** rolników
- Demonstracje: **35**
- Pokazy: **35** dla **225** rolników,
- Szkolenia: **166** szkolenia, w których udział weźmie **1586** rolników
- Wystawy i inne wyjazdy zorganizowane: **64**
- Sporządzanie wniosków o dopłaty bezpośrednie: **1050**
- Sporządzanie dokumentów potrzebnych do uzyskania wsparcia: **126**
- Artykuły: **33**
- Ulotki i broszury informacyjne: **6**.

3. Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz wsi i rolnictwa.

Dział Systemów Produkcji Rolnych Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa realizując swoje zadania z produkcji zwierzęcej będzie współpracował z:

1. Rolniczymi instytutami naukowymi: Instytutem Budownictwa Mechanizacji Elektryfikacji Rolnictwa w Warszawie, Instytutem Zootechniki - Państwowym Instytutem Badawczym w Balicach, Polską Akademią Nauk, Wydział Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynarii,
2. Uniwersytetem Rolniczym w Krakowie,
3. Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencją Rynku Rolnego,
4. Głównym Inspektoratem Weterynarii w Warszawie,

5. Wojewódzkim Inspektoratem Weterynarii w Kielcach oraz powiatowymi inspektoratami weterynarii,
6. Mazowieckim Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt Sp. z o. o. w Łowiczu, Polską Federacją Hodowców Bydła i Producentów Mleka Oddział w Łodzi,
7. Rolniczymi związkami branżowymi,
8. Firmami, producentami środków do produkcji rolnej.

EKOLOGIA I OCHRONA ŚRODOWISKA

Sekcja ekologii i ochrony środowiska w pracy doradczej, upowszechnieniowej, szkoleniowej i informacyjnej na rok 2010 przyjmuje do realizacji następujące zadania:

- Działania na rzecz zwiększenia udziału rolników w programach rolnośrodowiskowych i dalszy rozwój rolnictwa ekologicznego.
- Upowszechnienie wśród rolników zasad prawidłowej realizacji programów rolnośrodowiskowych.
- Upowszechnianie nowoczesnych technologii produkcji metodami ekologicznymi.
- Zwiększanie udziału rolników w systemach jakości produkcji.
- Zwiększanie produkcji towarowej rolnictwa ekologicznego poprzez większą współpracę gospodarstw ekologicznych z zakładami przetwórczymi i rozwój grup producenckich.
- Upowszechnianie zasad ochrony środowiska oraz konieczności oszczędnego gospodarowania wodą i energią.
- Pomoc rolnikom w prowadzeniu dokumentacji związanej z realizowanymi w gospodarstwach programami pomocowymi.

Realizacja programów rolnośrodowiskowych przyczyni się do rozwoju korzystnych procesów takich jak: zmniejszanie się powierzchni odłogów, zahamowanie procesu całkowitego zaniku działalności rolniczej w niektórych gminach województwa świętokrzyskiego, zahamowania niekorzystnych zmian w strukturze zasiewów, ograniczanie erozji gleb, wzrost aktywnej powierzchni ochrony cennych siedlisk i gatunków roślin i ptaków oraz rozwój rolnictwa ekologicznego.

W latach 2004-2006 program rolnośrodowiskowy w województwie świętokrzyskim realizowało 1152 rolników, w 2009 roku - 5172 rolników, w tym 3090 rolników realizuje program rolnośrodowiskowy na lata 2007-13.

Przyjmujemy, że w roku 2010 w programach rolnośrodowiskowych powinno uczestniczyć około 6500 rolników.

Tabela 17. Liczba realizowanych wniosków rolnośrodowiskowych w województwie świętokrzyskim w latach 2004-2009.

Wyszczególnienie	Liczba realizowanych wniosków rolnośrodowiskowych				
	2004- 2006	2007	2008	2009	2010*
świętokrzyskie	1715	3914	5736	5172	6500
Polska	18741	44488	68027	63735	
Udział województwa świętokrzyskiego w kraju (Polska 100%)	9,15	8,80	8,43	8,11	

*Własne szacunki

W latach 2004-2009 nastąpił dynamiczny rozwój rolnictwa ekologicznego w województwie świętokrzyskim. W 2008 roku produkcję metodami ekologicznymi prowadziło 1188 gospodarstw ekologicznych i 10 przetwórci produktów rolnictwa ekologicznego.

Tabela 18. Rozwój przetwórstwa metodami ekologicznymi w latach 2007-2008

Województwo	Liczba przetwórci ekologicznych w 2007 r.	Liczba przetwórci ekologicznych w 2008 r.	Dynamika rozwoju w %
Świętokrzyskie	7	10	143%
POLSKA	206	236	115 %

Zakłada się, że w roku 2010 w województwie świętokrzyskim na produkcję metodami ekologicznymi przestawi się dalszych 120 gospodarstw.

Jednym z najważniejszych problemów świętokrzyskiego rolnictwa ekologicznego jest powolny wzrost produkcji towarowej. W tym celu prowadzone będą działania w kierunku zacieśnienia współpracy gospodarstw ekologicznych z zakładami przetwórczymi, poprawy technologii produkcji oraz rozwoju grup producenckich.

Korzystanie przez rolników z różnych form wsparcia nakłada na nich coraz większe obowiązki w zakresie prowadzenia dokumentacji w gospodarstwie. Wielu z nich ma duże trudności w prawidłowym

dokumentowaniu zdarzeń w gospodarstwie zgodnie ze stale zmieniającymi się przepisami. Dlatego też prowadzenie dokumentacji w gospodarstwie oraz wypełnianie różnego rodzaju wniosków będzie jednym z podstawowych tematów doradztwa indywidualnego, grupowego oraz szkoleń.

Podsumowanie działalności z ekologii i ochrony środowiska planowanej do realizacji w 2010 roku:

- Bloki programowe – 5
- Doradztwo indywidualne – 5883 porady
- Doradztwo grupowe – 171 spotkań dla 665 rolników
- Demonstracje - 6
- Pokazy – 5 dla 25 rolników
- Szkolenia – 176 dla 1733 osób
- Sporządzanie wniosków o dopłaty bezpośrednie – 620
- Sporządzanie wniosków rolnośrodowiskowych i na pozostałe działania – 324

Realizacja zadań w zakresie ekologii i ochrony środowiska została zawarta w tabelach nr 19 – 25.

Tabela 19. Tematyka bloków programowych w zakresie ekologii i ochrony środowiska

<i>Nr bloku</i>	<i>Tematyka</i>	<i>PZD Końskie</i>	<i>PZD Włoszczowa</i>	<i>PZD Kielce</i>	<i>PZD Pińczów</i>	<i>PZD Busko - Zdrój</i>	<i>PZD Kazimierza Wielka</i>	<i>PZD Starachowice</i>	<i>PZD Ostrowiec</i>	<i>PZD Opatów</i>	<i>PZD Sandomierz</i>	<i>PZD Staszów</i>	<i>Centrum Ogródnicze</i>	<i>Zakład Modliszewice</i>	<i>Razem</i>
I	Pomoc rolnikom w pozyskiwaniu funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	1	1	2	1	1		1	1	3	1	1	2	2	17
II	Prowadzenie produkcji metodami ekologicznymi	1	1	2	1	1			1	3	1	1	2	2	16
III	Przekształcenie gospodarstwa konwencjonalnego na produkcję metodami ekologicznymi	1	1	2	1	1			1	3	1	1	2	2	16
IV	Zasady oszczędnego i prawidłowego gospodarowania wodą i energią w gospodarstwie rolnym	1								3			2		6
V	Zarządzanie gospodarstwem wg wymogów zasad wzajemnej zgodności		1	2	1	1	1		1	3	1	1	2	2	16
Ogółem		4	4	8	4	4	1	1	4	15	4	4	10	8	71

Tabela 20. Doradztwo indywidualne – ilość porad z zakresu ekologii i ochrony środowiska

<i>Nr bloku</i>	<i>Tematyka</i>	<i>PZD Końskie</i>	<i>PZD Włoszczowa</i>	<i>PZD Kielce</i>	<i>PZD Pińczów</i>	<i>PZD Busko-Zdrój</i>	<i>PZD Kazimierza Wielka</i>	<i>PZD Ostrowiec</i>	<i>PZD Opatów</i>	<i>PZD Sandomierz</i>	<i>PZD Staszów</i>	<i>Centrum Ogrodnicze</i>	<i>Zakład Modliszewice</i>	<i>Razem</i>
I	Pozyskiwanie funduszy strukturalnych objętych PROW 2007-2013 na działania w gospodarstwie rolnym na rzecz ochrony środowiska	60		80		125			360	170	70	70	80	1015
	Pozyskiwanie funduszy z PROW 2007-2013 na działania rolnośrodowiskowe w gospodarstwie	30	50	120	140	125		85				50	60	660
II	Technologia produkcji metodami ekologicznymi	2	50	40	120	16		80	100	180	110	110	120	928
	Możliwości uzyskania wsparcia dla gospodarstwa z funduszy pomocowych krajowych i UE	30	50			40			100		40		20	280
	Zasady prowadzenia dokumentacji w gospodarstwie ekologicznym	10	50	46		40		80	52	21	45	60	80	484
III	Przekształcenie gospodarstwa konwencjonalnego na produkcję metodami ekologicznymi	10	50	80	60	16		55	160	45	55	90	60	681
	Zasady prowadzenia dokumentacji w gospodarstwie ekologicznym											40	30	70
IV	Produkcja w gospodarstwie rolnym energii ze źródeł odnawialnych								160				10	170
V	Zarządzanie gospodarstwem rolnym według wymogów zasad wzajemnej zgodności		20	40	30	40	25	40	160	180	40	900	120	1595
Razem		142	270	406	350	402	25	340	1092	596	360	1320	580	5883

Tabela 21. Doradztwo grupowe – ilość porad z zakresu ekologii i ochrony środowiska

Nr bloku	Tematyka	PZD												Razem	
		Końskie	Włoszczowa	Kielce	Pińczów	Busko-Zdrój	Kazimierz W.	Ostrowiec	Opatów	Sandomierz	Staszów	Centrum Ogrodnicze	Zakład Modliszewice		
I	Sporządzanie wniosków o dopłaty obszarowe	2		4									10	3	19
		4		12									50	14	80
	Pozyskiwanie funduszy z PRW 2007-2013				6				8	9			2		25
				18					24	35			10		87
II	Wypełnianie wniosków o płatności rolnośrodowiskowe	2			2						8	1	6		19
		4			6						16	3	80		109
	Technologia prowadzenia produkcji metodami ekologicznymi					1		7	8			1	7		24
						3		21	24			3	30		81
	Zasady prowadzenia dokumentacji w gospodarstwie ekologicznym							2					4		6
								6					30		36
	Zasady prowadzenia dokumentacji w grupie producentów ekologicznych							2	8						10
								6	24						30
	Możliwość uzyskania wsparcia do produkcji ekologicznej z funduszy krajowych i UE								8						8
									24						24
III	Przekształcanie gospodarstwa konwencjonalnego na produkcję metodami ekologicznymi		6							3			7		16
			18							9			35		62
	Sporządzanie dokumentacji w gospodarstwie rolnym w okresie przestawiania							4					7	1	12
								12					35	4	51
	Planowanie produkcji w gospodarstwie rolnym w okresie przestawiania							2							2
								6							6
	Zasady sporządzania płodozmianu w gospodarstwie ekologicznym										3		2		5
										8		10		18	

Tabela 21. Ciąg dalszy tabeli: Doradztwo grupowe – ilość porad z zakresu ekologii i ochrony środowiska

Nr bloku	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko- Zdrój	PZD Kazimierza W.	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Zakład Modliszewice	Razem
IV	Produkcja w gospodarstwie rolnym energii ze źródeł odnawialnych					2			3					5
						6			12					18
V	Zarządzanie gospodarstwem rolnym według wymogów zasad wzajemnej zgodności						5			9		6		20
							10			27		30		67
Razem		4	6	4	8	3	5	17	38	29	2	51	4	171
		8	18	12	24	9	10	51	117	86	6	310	18	669

Tabela 22. Demonstracje z zakresu ekologii i ochrony środowiska

<i>Nr bloku</i>	<i>Nr tematu</i>	<i>Tematyka</i>	<i>PZD Kielce</i>	<i>PZD Ostrowiec</i>	<i>PZD Sandomierz</i>	<i>Razem</i>
II	1	Technologia prowadzenia produkcji warzyw metodami ekologicznymi	1	1	1	3
	2	Technologia prowadzenia produkcji zwierzęcej metodami ekologicznymi	1	1	1	3
Ogółem			2	2	2	6

Tabela 23. Pokazy z zakresu ekologii i ochrony środowiska

<i>Nr bloku</i>	<i>Nr tematu</i>	<i>Tematyka</i>	<i>PZD Końskie</i>	<i>PZD Włoszczowa</i>	<i>PZD Pińczów</i>	<i>PZD Busko - Zdrój</i>	<i>Razem</i>
II	1	Prawidłowa gospodarka nawozami organicznymi i naturalnymi w gospodarstwie		1	1	2	4
				5	5	10	20
VI	2	Pokaz funkcjonowania urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych	1				1
			5				5
Ogółem			1	1	1	2	5
			5	5	5	10	25

Tabela 24. Działalność szkoleniowa z zakresu ekologii i ochrony środowiska

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza W.	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze Zakład Modliszewice	Razem	
	1	Pozyskiwanie funduszy strukturalnych objętych PROW 2007-2013 na działania na rzecz ochrony środowiska	1										1	2	4	
			5											8	20	33
	2	Programy rolnośrodowiskowe – warunki i zasady udziału rolników wg aktualnych przepisów prawnych	3	6	4	4	8		2	3	8	3	5	2	2	50
			15	60	40	40	80		20	30	64	21	40	20	50	480
II	1	Technologia produkcji warzyw metodami ekologicznymi	1		1					1	8	1	1	2		15
			5		10					10	64	8	8	20		125
	2	Przepisy prawne obowiązujące w rolnictwie ekologicznym	2	1	1		1			1				1	2	9
			10	10	10		10			10				10	50	110
	3	Produkcja trzody chlewnej metodami ekologicznymi		1												1
				10												10
	4	Technologia produkcji owoców metodami ekologicznymi			1					1		1	1	2		6
					10					10		8	8	20		56
	5	Produkcja nasion strączkowych metodami ekologicznymi			1					1		1				3
					10					10		8				28
	6	Prowadzenie produkcji rolniczej na obszarach Natura 2000			3	2									2	7
					30	20									50	100
	7	Minimalne Wymagania Wzajemnej Zgodności w gospodarstwach ekologicznych			1	1	1				2		1		3	9
					10	10	10				20		8		30	88
III	1	Przekształcanie gospodarstwa konwencjonalnego na produkcję metodami ekologicznymi	4		2	2				1		2	1	4	16	
			20		20	20				10		16	8	40	134	
2	Zasady uczestnictwa rolników w systemach jakości żywności			2						1		2	1	2	8	
				20						10		16	8	10	64	

Tabela 24. Ciąg dalszy tabeli: Działalność szkoleniowa z zakresu ekologii i ochrony środowiska

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza W.	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Zakład Modliszewice	Razem	
IV	1	Zasady oszczędnego i prawidłowego gospodarowania wodą i energią w gospodarstwie rolnym i domowym												3		3	
														20		20	
V	1	Zarządzanie gospodarstwem rolnym według wymogów zasad wzajemnej zgodności		2	4	1		3		1	7	4	1	3		26	
				20	40	10		30		10	56	31	8	20		225	
SEMINARIA																	
II	1	Nowoczesne techniki i technologie w produkcji rolniczej – wyjazdowe		2	2	2	2						2			10	
				20	20	20	20						20			100	
	2	Warunki i zasady sprzedaży produktów rolnictwa ekologicznego									1						1
											20						20
3	Produkcja ekologiczna w gospodarstwie pokazowym												1			1	
													20			20	
KURSY																	
Z zakresu podstaw rolnictwa ekologicznego														1	6	7	
														10	120	130	
Ogółem			11	12	22	12	12	3	2	12	24	15	13	26	12	176	
			55	120	220	120	120	30	20	120	204	116	108	230	270	1733	

Tabela 25. Inne formy działalności (wystawy, konkursy, olimpiady i itp.) z zakresu ekologii i ochrony środowiska

<i>Nr bloku</i>	<i>Nr tematu</i>	<i>Tematyka</i>	<i>PZD Końskie</i>	<i>PZD Włoszczowa</i>	<i>PZD Kielce</i>	<i>PZD Pińczów</i>	<i>PZD Busko - Zdrój</i>	<i>PZD Ostrowiec</i>	<i>PZD Opatów</i>	<i>PZD Sandomierz</i>	<i>PZD Staszów</i>	<i>Centrum Ogrodnicze</i>	<i>Zakład Modliszewice</i>	<i>Razem</i>
II	1	Wystawa rolnictwa ekologicznego na dożynkach gminnych i powiatowych		1	4		2	5	6	1	1	2	2	24
														10000*
	2	Konkurs na najlepsze gospodarstwo ekologiczne		1	2		2		4				1	10
														1000*
	3	Konkurs „Przyjazna wieś”											1	1
I	1	Sporządzanie wniosków o dopłaty obszarowe	60				60	60	180	60	60	70	70	620
	2	Sporządzanie wniosków rolnośrodowiskowych i na pozostałe działania	30				50	15	120	9		70	30	324
II	1	Artykuły do Aktualności Rolniczych z zakresu technologii produkcji ekologicznej		1	1	1	1			1	1	7	5	18
	2	Artykuły na stronę internetową ŚODR promujące rolnictwo ekologiczne powiatu lub gminy			1			1		1			12	15
	3	Analiza ekonomiczna produkcji w gospodarstwie rolnym											23	23
	4	Udział w targach „Odnawialne źródła energii”					1		1			2	24	28
	5	Udział w DOD										2	25	27
	6	Udział w AGROTECH										2	26	28
Ogółem			90	3	10	1	116	81	311	72	62	155	219	1118
														11000*

* ilość uczestników /zwiedzających/

PRODUKCJA OGRODNICZA

Wstęp

W województwie świętokrzyskim produkcja ogrodnicza zajmuje około 45 tysięcy ha i jest skoncentrowana głównie na terenie powiatów: sandomierskiego, staszowskiego, opatowskiego, pińczowskiego, buskiego, kazimierzowskiego i kieleckiego. Sadownictwo zajmuje 29 tysięcy ha, warzywnictwo - 16 tysięcy ha. Na skalę towarową uprawia się jabłonie (16 tysięcy ha), wiśnie, śliwy, morele, brzoskwinie, czereśnie, truskawki porzeczeki czarne oraz warzywa gruntowe - cebula, kapustowate, korzeniowe, ogórek i pomidor. Około 500 ha zajmują uprawy warzyw pod osłonami, są to w przeważającej części pomidory i ogórki. Wyprodukowane owoce i warzywa przeznaczone są na rynek owoców świeżych oraz na potrzeby przemysłu przetwórczego. Producenci sprzedają swoje produkty zarówno na rynki krajowe jak i na eksport.

W 2010 roku działalność specjalistów ds. ogrodnictwa będzie ukierunkowana na pomoc producentom w podejmowaniu działań mających na celu uzyskanie wzrostu opłacalności produkcji w gospodarstwach ogrodniczych, co można osiągnąć poprzez podnoszenie jakości oferowanego produktu oraz wprowadzanie nowych, bardziej wydajnych technologii. Zapewni to naszym gospodarstwom ogrodniczym większą konkurencyjność w stosunku do gospodarstw z innych regionów kraju, jak i tych występujących na rynku Wspólnoty Europejskiej.

W ostatnich latach producenci chcąc być bardziej konkurencyjni na rynku, wprowadzają do swoich gospodarstw nowe gatunki celem rozszerzenia palety oferowanego produktu. Usprawniają park maszynowy w swoich gospodarstwach, wprowadzają nowe technologie (np. zakładają nowoczesne konstrukcje w sadach, uprawiają warzywa na wcześniejszy lub późniejszy zbiór pod okryciami płaskimi, modernizują przechowalnię na chłodnie). Dużą część w tych inwestycjach stanowią środki pomocowe z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. W 2010 roku specjaliści ds. ogrodnictwa nadal będą pomagać

producentom w pozyskiwaniu funduszy strukturalnych tak, aby jeszcze większa ich liczba mogła w ten sposób doinwestować swoje gospodarstwa.

W rachunku ekonomicznym dzisiejszych gospodarstw ogrodniczych niemałe znaczenie mają dopłaty bezpośrednie. Aby je otrzymywać w dalszych latach, producenci będą zobowiązani do przestrzegania zasad minimalnych wymagań wzajemnej zgodności. Toteż w planie Zespołu ds. Ogrodnictwa na 2010 rok zdecydowanie większego znaczenia nabrały działania zmierzające do propagowania zasad bezpiecznego wytwarzania produktów w sposób nie zagrażający zdrowiu ludzi i zwierząt a także środowisku.

Realizacja zadań z zakresu produkcji ogrodniczej

Działalność Zespołu ds. Ogrodnictwa będzie prowadzona poprzez realizację 5 bloków programowych, których tematyka została dostosowana do specyfiki produkcji ogrodniczej w poszczególnych powiatach województwa świętokrzyskiego.

Zadania z zakresu produkcji ogrodniczej zostały zawarte w tabelach nr 26 – 32.

2.1. Bloki programowe

Tabela 26. Tematyka bloków programowych w zakresie produkcji ogrodniczej

Nr bloku	Tematyka											
		PZD Włoszczowa	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Kazimierza Wielka	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Razem
I	Pomoc rolnikom w pozyskiwaniu funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
II	Propagowanie nowych rozwiązań technologicznych w produkcji warzyw poprawiających konkurencyjność gospodarstw na rynku				1	1			1		1	4
III	Propagowanie nowych rozwiązań technologicznych w produkcji owoców poprawiających konkurencyjność gospodarstw na rynku	1	1	1	1		1	1		1	1	8
IV	Pomoc rolnikom w działaniach zmierzających do wzrostu opłacalności produkcji w gospodarstwach ogrodniczych	1	1								1	3
V	Propagowanie ochrony środowiska według zasad wzajemnej zgodności (cross - compliance) w gospodarstwach ogrodniczych	1		1	1	1	1	1	1	1	1	9
Ogółem		4	3	3	4	3	3	3	3	3	5	34

2.2. Doradztwo

2.2.1. Doradztwo indywidualne

Tabela 27. Doradztwo indywidualne – ilość porad z zakresu produkcji ogrodniczej

Nr bloku	Tematyka	PZD Włoszczowa	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Kazimierza Wielka	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Razem
I	Pozyskiwanie funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	40	50	37	175	70	80	80	660	80	800	2072
II	Zalecenia agrotechniczne prowadzące do uzyskania plonu warzyw o wysokiej jakości handlowej oraz spełniającego zasady bezpieczeństwa dla człowieka i środowiska				80	50			440		420	990
III	Zalecenia agrotechniczne prowadzące do uzyskania plonu owoców o wysokiej jakości handlowej oraz spełniającego zasady bezpieczeństwa dla człowieka i środowiska	40	40	45	70		120	50		120	190	675
IV	Zasady wyliczania kosztów oraz wykonywania analizy ekonomicznej w celu uzyskania wzrostu opłacalności produkcji ogrodniczej	40	40	39			100				92	311
V	Minimalne wymogi wzajemnej zgodności	80			60	50		55	450	120	1140	1955
Ogółem		200	130	121	385	170	300	185	1550	320	2642	6003

2.2.2. Doradztwo grupowe

Tabela 28. Doradztwo grupowe – ilość porad z zakresu produkcji ogrodniczej

Nr bloku	Tematyka	PZD Włoszczowa	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Kazimierza Wielka	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Razem
I	Pozyskiwanie funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013			3		2	3	5	28	1	17	59
				6		7	9	15	96	3	54	190
II	Zalecenia agrotechniczne prowadzące do uzyskania plonu warzyw o wysokiej jakości handlowej oraz spełniającego zasady bezpieczeństwa dla człowieka i środowiska				1	5			30		13	49
					15	15			105		26	161
III	Zalecenia agrotechniczne prowadzące do uzyskania plonu owoców o wysokiej jakości handlowej oraz spełniającego zasady bezpieczeństwa dla człowieka i środowiska	3	5	2			10	3		5	14	42
		9	15	6			30	9		25	40	134
IV	Zasady wyliczania kosztów oraz wykonywania analizy ekonomicznej w celu uzyskania wzrostu opłacalności produkcji ogrodniczej	3	5								9	17
		9	15								22	46
V	Minimalne wymogi wzajemnej zgodności	3				3		4	30		35	75
		9				9		12	104		90	224
Ogółem		9	10	5	1	10	13	12	88	6	88	242
		27	30	12	15	31	39	36	305	28	232	755

2.3. Działalność upowszechnieniowa

2.3.1. Demonstracje

Tabela 29. Demonstracje z zakresu produkcji ogrodniczej

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka									Razem	
			PZD Włoszczowa	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Kazimierza Wielka	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz		PZD Staszów
II	1	Prowadzenie plantacji warzyw z zastosowaniem nowych rozwiązań technologicznych				1						1
	2	Ochrona plantacji warzyw zgodna z zaleceniami aktualnego programu ochrony				1	1			3		5
III	3	Ochrona plantacji roślin jagodowych zgodna z zaleceniami aktualnego programu ochrony			1				1			2
	4	Ochrona sadów zgodna z zaleceniami aktualnego programu ochrony						1			1	2
IV	5	Analiza ekonomiczna kosztów produkcji owoców w 2009 roku	1	1								2
Ogółem			1	1	1	2	1	1	1	3	1	12

2.3.2. Pokazy

Tabela 30. Pokazy z zakresu produkcji ogrodniczej

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD Włoszczowa	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Kazimierza W.	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Razem	
II	1	Pokaz praktycznego rozpoznawania chorób na plantacjach warzyw				1				3			4	
					10				16			26		
	2	Pokaz praktycznego rozpoznawania szkodników na plantacjach warzyw								3			3	
II	3	Pokaz pracy maszyn i urządzeń wykorzystywanych w uprawie warzyw					1						1	
						10						10		
	4	Pokaz praktycznego rozpoznawania chorób na plantacjach roślin jagodowych	1	1									2	
III	5	Pokaz praktycznego rozpoznawania szkodników na plantacjach roślin jagodowych.	5	7									12	
	5	Pokaz praktycznego rozpoznawania szkodników na plantacjach roślin jagodowych.							1				1	
								5				5		
	6	Pokaz ściółkowania plantacji roślin jagodowych		1									1	
				7									7	
	7	Pokaz identyfikacji chorób przechowalniczych na owocach			1									1
					7									7
	8	Pokaz praktycznego rozpoznawania chorób w sadach										1		1
											5			5
	9	Pokaz praktycznego rozpoznawania szkodników w sadach				1								1
						10								10
10	Pokaz praktycznego zastosowania nowoczesnych rozwiązań technologicznych w sadzie											1	1	
												40	40	
11	Pokaz pracy maszyn i urządzeń wykorzystywanych w uprawie drzew owocowych							1				1	2	
								10				30	40	

Tabela 30. Ciąg dalszy tabeli: Pokazy z zakresu produkcji ogrodniczej

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD Włoszczowa	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Kazimierza W.	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Razem
V	12	Pokaz prawidłowego urządzenia magazynu do przechowywania środków ochrony roślin i nawozów	1			1	1						3
			5			10	10						25
	13	Pokaz atestacji opryskiwaczy			1			1	1		1	1	5
					7			8	5		5	15	40
Ogółem			2	2	2	3	2	2	2	6	2	3	26
			10	14	14	30	20	18	10	32	10	85	243

2.4. Działalność szkoleniowa

Oprócz szkoleń i seminariów wyszczególnionych w tabeli nr 31 zakładowi specjaliści ds. ogrodnictwa zaplanowali przeprowadzenie 9 wykładów na szkoleniach o następującej tematyce:

- Opłacalność produkcji ogrodniczej w roku 2009 i prognoza na rok 2010 - 1
- Nowe technologie w uprawie warzyw - 2
- Nowości technologiczne w sadownictwie - 1
- Nowe odmiany owoców jagodowych do nasadzeń towarowych - 1
- Nowe odmiany warzyw do nasadzeń towarowych – 1
- Nowości w mechanizacji ogrodnictwa – 1
- Nowości w ekologicznym ogrodnictwie – 1
- Nowości w ochronie roślin – 1.

Tabela 31. Działalność szkoleniowa z zakresu produkcji ogrodniczej

<i>Nr bloku</i>	<i>Nr tematu</i>	<i>Tematyka</i>	<i>PZD Włoszczowa</i>	<i>PZD Skarżysko</i>	<i>PZD Kielce</i>	<i>PZD Pińczów</i>	<i>PZD Kazimierza W.</i>	<i>PZD Ostrowiec</i>	<i>PZD Opatów</i>	<i>PZD Sandomierz</i>	<i>PZD Staszów</i>	<i>Centrum Ogrodnicze</i>	<i>Razem</i>
SKOLENIA													
I	1	Możliwości pozyskiwania funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013		3	1	4	2	1	3	6		4	24
				24	10	40	30	10	24	69		40	247
II	2	Nowe technologie w uprawie warzyw				1							1
						10							10
	3	Nowe odmiany warzyw do nasadzeń towarowych				1							1
						10							10
	4	Aktualności w programie ochrony warzyw na 2010 rok				1	1						2
						10	10						20
	5	Zwalczanie chorób i szkodników na plantacjach warzyw z uwzględnieniem lustracji.								9			9
										89			89
III	6	Zwalczanie chorób i szkodników na plantacjach roślin jagodowych z uwzględnieniem lustracji	2	1									3
			20	7									27
	7	Nowe odmiany owoców jagodowych do nasadzeń towarowych		2	2								4
				14	20								34
	8	Racjonalne nawożenie plantacji roślin jagodowych		1									1
				6									6
	9	Racjonalne nawożenie sadów									1		1
											10		10
	10	Aktualności w programie ochrony sadów na 2010 rok			2	1		1	1		1		6
					20	10		10	8		10		58
	11	Nowości technologiczne w sadownictwie						1					1
								10					10
	12	Zasady integrowanej produkcji owoców									1		1
											10		10

IV	13	Aktualne możliwości zwiększenia opłacalności upraw sadowniczych	2	3								5	
			20	21									41
V	14	Zasady dostosowania gospodarstw ogrodnich do minimalnych norm i wymogów wzajemnej zgodności – cross - compliance	4			2	1	1		1	1	10	
			40			20	10	8		8	10	96	
	15	Ekologiczne i proekologiczne metody produkcji ogrodnich uwzględniające wymogi wzajemnej zgodności			1						1	2	
					10						10	20	
	16	Wymogi dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie ogrodnich									1	1	
										10	10		
17	Zasady prawidłowego stosowania i przechowywania środków ochrony i nawozów oraz postępowania z opakowaniami			1		2		9	1	1	14		
				10		20		90	8	10	138		
SZKOLENIA WYJAZDOWE													
II	18	Szkolenie wyjazdowe na Dni Kapusty do Charsznicy				1						1	
						15						15	
	19	Szkolenie wyjazdowe na Targi Agrotech do Kielc				1						1	
						20						20	
SEMINARIA													
II	20	Nowe technologie w uprawie warzyw				1					2	3	
						20					85	105	
III	21	Nowości technologiczne w sadownictwie								1	1		
										40	40		
inne	22	Aktualne problemy w produkcji ogrodnich								2	2		
										40	40		
Ogółem			8	10	6	9	8	6	5	24	5	13	94
			80	72	60	90	115	60	40	248	46	245	1056

2.5. Działalność informacyjna

Zadania informacyjne będą realizowane między innymi poprzez opracowywanie artykułów i broszur o tematyce ogrodniczej. Na 2010 rok zaplanowano opracowanie 26 artykułów do „Aktualności Rolniczych” oraz 2 broszur.

Inną formą tej działalności będzie udzielanie informacji technologicznych i ekonomicznych producentom i innym zainteresowanym podczas różnych imprez ogrodniczych takich jak wystawy, konferencje i inne.

Specjaliści ds. ogrodnictwa planują także współpracę z mediami w formie udzielania wywiadów do prasy lokalnej i krajowej, radia i telewizji oraz rozpowszechnianie informacji o aktualnej działalności szkoleniowej drogą internetową (umieszczanie informacji na stronie ŚODR, portalach branżowych oraz przesyłanie pocztą elektroniczną).

2.6. Inne zadania

Tabela 32. Inne formy działalności (wystawy, konkursy, olimpiady i itp.) z zakresu produkcji ogrodniczej

<i>Nr bloku</i>	<i>Nr tematu</i>	<i>Tematyka</i>	<i>PZD Włoszczowa</i>	<i>PZD Skarżysko</i>	<i>PZD Kielce</i>	<i>PZD Pińczów</i>	<i>PZD Kazimierza Wielka</i>	<i>PZD Ostrowiec</i>	<i>PZD Sandomierz</i>	<i>PZD Staszów</i>	<i>Centrum Ogrodnicze</i>	<i>Razem</i>
WYSTAWY												
II III	1	Wystawa owoców i warzyw na gminnym, powiatowym i wojewódzkim „Święcie Plonów”.	2	3	2	4	2	5	2	3	1	24
II III	2	Wystawa owoców i warzyw na „Europejskim Święcie Jabłka Obrazów 2010, czyli świętokrzyskie smaczne, zdrowe i witaminowe”.									1	1
II	3	Wystawa warzyw na „Wojewódzkim Święcie Pomidora Dwikozy 2010”							1			1
Ogółem			2	3	2	4	2	5	3	3	2	26
INNE												
I	4	Sporządzanie wniosków o dopłaty bezpośrednie	60	45	40	60	70	60	210	60	300	905
	5	Sporządzanie wniosków na pozostałe działania	15	20	-	40	22	15	6	2	88	208
Ogółem			75	65	40	100	92	75	216	62	388	1113
IV	6	Kalkulacje opłacalności produktów dla poszczególnych działalności rolniczych i ogrodniczych									50	50
Ogółem											50	50
V	7	Analiza chemiczna zasobności i odczynu gleb									2550	2550
v	8	Makro- i mikroskopowa identyfikacja chorób i szkodników roślin uprawnych									200	200
Ogółem											2750	2750

2.7. Podsumowanie działalności z produkcji ogrodnictwa

- Bloki programowe – 5
- Doradztwo indywidualne – 6003 porady
- Doradztwo grupowe – 242 spotkania dla 755 rolników
- Demonstracje 12
- Pokazy – 26 dla 243 rolników
- Szkolenia – 94 dla 1056 osób
- Wystawy i inne wyjazdy zorganizowane – 26
- Sporządzanie wniosków o dopłaty bezpośrednie – 905
- Sporządzanie wniosków na pozostałe działania – 208
- Analizy zasobności chemicznej i odczynu gleb – 2550.

3. Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz wsi i rolnictwa

Specjaliści ds. ogrodnictwa w 2010 roku będą współpracować z samorządem terytorialnym na wszystkich szczeblach: wojewódzkim, powiatowym i gminnym. W większości gmin specjaliści ds. ogrodnictwa pełnić będą cotygodniowe dyżury.

Na szczególną uwagę zasługuje współpraca z rolniczym samorządem gospodarczym. Wspólna działalność szkoleniowa i informacyjna, wspólne propagowanie Sandomierskiego Szlaku Jabłkowego, to tylko niektóre przykłady współpracy ze Świętokrzyską Izbą Rolniczą.

Nadal istotne znaczenie będzie mieć współpraca z Instytutem Sadownictwa i Kwiaciarstwa w Skierniewicach, Instytutem Warzywnictwa w Skierniewicach, Instytutem Ekonomiki Rolnictwa w Warszawie, Instytutem Ochrony Roślin w Poznaniu, SGGW w Warszawie, Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie i Uniwersytetem Rolniczym w Krakowie; Głównym, Wojewódzkim i Powiatowymi Inspektoratami Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Są to instytucje, bez których zachowanie odpowiedniego poziomu organizowanych przez specjalistów ds. ogrodnictwa seminariów, pokazów i szkoleń a także udzielanego doradztwa nie będzie możliwe.

Specjaliści ds. ogrodnictwa realizować będą również zadania zawarte w bloku nr 1 „Pomoc rolnikom w pozyskiwaniu funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013”. W związku z tym nadal będzie prowadzona współpraca z Agencją Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa w zakresie szkoleń oraz sporządzania wniosków o pomoc finansową.

Ponadto specjaliści nadal współpracować będą z bardzo liczną grupą firm zaopatrujących ogrodnictwo w środki ochrony roślin, nawozy, nasiona, maszyny i sprzęt specjalistyczny, materiały budowlane oraz opakowania a także z firmami zajmującymi się przetwórstwem i handlem płodami ogrodnictwa. Współpraca będzie dotyczyć przede wszystkim organizowanych pokazów oraz działalności szkoleniowej.

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, WIEJSKIE GOSPODARSTWO DOMOWE I AGROTURYSTYKA

Wstęp

Do głównych zadań z zakresu przedsiębiorczości, wiejskiego gospodarstwa domowego i agroturystyki należeć będzie:

- identyfikacja i promocja produktów żywnościowych o charakterze tradycyjnym i lokalnym charakterystycznych dla regionu świętokrzyskiego,
- doradztwo organizacyjno-prawne dla rolników oraz innych podmiotów z zakresu sprzedaży oraz przetwórstwa żywności tradycyjnej na rynek lokalny,
- współpraca z Kołami Gospodyń Wiejskich, Lokalnymi Grupami Działania oraz innymi organizacjami działającymi na rzecz rozwoju wsi przy organizacji przedsięwzięć służących promocji dziedzictwa kulturowego oraz walorów turystycznych regionu świętokrzyskiego,
- doradztwo organizacyjno-prawne dla rolników zainteresowanych prowadzeniem działalności agroturystycznej,
- doradztwo dla rolników oraz innych mieszkańców terenów wiejskich związane z wykorzystaniem funduszy strukturalnych ujętych w PROW 2007 – 2013 na przedsięwzięcia w obszarze agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz inne usługi,
- prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie regionalnej żywności i produktu turystyki wiejskiej.

Realizacja zadań

Zadania będą realizowane głównie poprzez działalność doradczą, szkoleniową oraz informacyjną prowadzoną w sześciu obszarach tematycznych – blokach programowych, których tematyka dostosowana została do oczekiwań środowisk wiejskich.

Do najważniejszych zadań zaplanowanych do realizacji w ramach poszczególnych bloków należeć będzie między innymi:

Blok I. Pomoc rolnikom w pozyskiwaniu funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013:

- doradztwo oraz pomoc rolnikom w przygotowaniu wniosków o dopłaty obszarowe oraz inne w ramach działań PROW,
- doradztwo dla rolników oraz innych mieszkańców wsi z zakresu możliwości oraz warunków jakie muszą spełniać do uzyskania wsparcia finansowego PROW.

Blok II. Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego świętokrzyskiej wsi:

- organizacja finału wojewódzkiego konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów” na najlepszy regionalny produkt żywnościowy, mającego na celu identyfikację oraz promocję produktów charakterystycznych dla województwa świętokrzyskiego,
- organizacja jarmarku „Świętokrzyskie Smaki” oraz kiermaszów z żywnością tradycyjną i lokalną w celu popularyzacji, promocji oraz budowy rynku żywności nieprzemysłowej w regionie,
- opracowanie 25 wniosków dla produktów ubiegających się o status produktu tradycyjnego na Listę Produktów Tradycyjnych,
- wydanie broszury na temat produktów świętokrzyskich zarejestrowanych na Liście Produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- współorganizacja /z Świętokrzyskim Związkiem Pszczelarskim/ konkursu wojewódzkiego „Na nalewkę miodową i miód pitny”,
- prowadzenie współpracy z instytucjami, rolnikami oraz przedsiębiorcami zainteresowanymi organizacją sieci sprzedaży żywności tradycyjnej i lokalnej.

Blok III. Agroturystyka i turystyka wiejska oraz inne formy przedsiębiorczości na obszarach wiejskich:

- organizacja konkursu wojewódzkiego „Piękne i bezpieczne gospodarstwo agroturystyczne” 2010, mającego na celu poprawę jakości usług, oraz promocję agroturystyki,
- doradztwo z zakresu uwarunkowań prawno-organizacyjnych dostosowania gospodarstw pod potrzeby działalności agroturystycznej,
- doradztwo oraz pomoc rolnikom przy opracowaniu wniosków na przedsięwzięcia w obszarze agroturystyki i turystyki wiejskiej w ramach PROW działanie: „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”,
- prowadzenie analizy ruchu turystycznego oraz wykorzystania miejsc noclegowych w gospodarstwach współpracujących z ŚODR,
- aktualizacja bazy agroturystycznej /na stronie internetowej/ ŚODR oraz promocja gospodarstw poprzez prezentację na wystawach, kiermaszach oraz targach,
- rozwijanie produktów turystycznych w obszarze agroturystyki przy współpracy z ROT.

Blok IV. Aktywizacja środowisk wiejskich na rzecz inicjatyw lokalnych:

- współpraca z Kołami Gospodyń Wiejskich, Lokalnymi Grupami Działania oraz innymi organizacjami przy realizacji imprez, kiermaszów oraz przedsięwzięć aktywizujących mieszkańców do działań na rzecz rozwoju wsi, kultywowania dziedzictwa kulturowego,
- popularyzacja idei organizacji kobiecych – Kół Gospodyń Wiejskich, stowarzyszeń w rozwoju aktywności i przedsiębiorczości wśród kobiet,
- doradztwo prawno-organizacyjne z zakresu rejestracji stowarzyszeń działających na rzecz rozwoju wsi,
- prowadzenie działań informacyjnych z zakresu działania: „Leader” oraz „Odnowa i rozwój wsi”,
- promowanie dobrych praktyk służących rozwojowi przedsiębiorczości wiejskiej.

Blok V. Kształtowanie estetyki świętokrzyskiej wsi:

- organizacja XIII Wiosennej Wystawy Ogrodniczej w Sandomierzu z kiermaszem kwiatowym oraz pokazami aranżacji kompozycji roślinnych,
- współorganizacja /wspólnie z Świętokrzyską Izbą Rolniczą/ konkursu wojewódzkiego „Piękna i bezpieczna zagroda – przyjazna środowisku” na najlepiej zaprojektowaną i ukwieconą zagrodę wiejską spełniającą wymogi ochrony środowiska,
- organizacja dla kobiet wiejskich, członkiń Kół Gospodyń Wiejskich, właścicieli gospodarstw agroturystycznych wyjazdów seminaryjnych do szkółek roślin ozdobnych, na wystawy i targi organizowane w regionie i poza województwem.

Blok VI. Popularyzacja i promocja zdrowego stylu życia wśród mieszkańców wsi:

- prowadzenie działań informacyjnych /poprzez miesięcznik „Aktualności Rolnicze”/ popularyzujących zdrowe odżywianie, walory smakowe i zdrowotne żywności naturalnej i tradycyjnej,
- włączanie się do akcji wojewódzkich i ogólnopolskich propagujących profilaktykę prozdrowotną wśród kobiet wiejskich oraz „zdrową” żywność,
- współpraca z Kołami Gospodyń Wiejskich, gospodarstwami agroturystycznymi w zakresie organizacji pokazów żywieniowych.

Szczegółową realizację zadań z zakresu przedsiębiorczości, wiejskiego gospodarstwa domowego i agroturystyki ujęto w tabelach 33 – 38.

2.1. Bloki programowe

Tabela 33. Tematyka bloków programowych (tematycznych) w zakresie przedsiębiorczości, wiejskiego gospodarstwa domowego i agroturystyki

<i>Nr bloku</i>	<i>Tematyka</i>	<i>PZD Końskie</i>	<i>PZD Włoszczowa</i>	<i>PZD Jędrzejów</i>	<i>PZD Skarżysko</i>	<i>PZD Kielce</i>	<i>PZD Pińczów</i>	<i>PZD Busko - Zdrój</i>	<i>PZD Kazimierza Wielka</i>	<i>PZD Starachowice</i>	<i>PZD Ostrowiec</i>	<i>PZD Opatów</i>	<i>PZD Sandomierz</i>	<i>PZD Staszów</i>	<i>Centrum Ogrodnicze</i>	<i>Zakład Modliszewice</i>	<i>Razem</i>
I	Pomoc rolnikom w pozyskiwaniu funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15
II	Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego świętokrzyskiej wsi	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15
III	Agroturystyka i turystyka wiejska oraz inne formy przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	14
IV	Aktywizacja środowisk wiejskich na rzecz inicjatyw lokalnych	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	14
V	Kształtowanie estetyki świętokrzyskiej wsi	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14
VI	Popularyzacja i promocja zdrowego stylu życia wśród mieszkańców wsi		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1	1	12
	Ogółem	5	6	5	6	6	6	6	5	6	6	6	4	5	6	6	84

2.2. Doradztwo

2.2.1. Doradztwo indywidualne

Tabela 34. Doradztwo indywidualne – ilość porad

Nr bloku	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko-Zdrój	PZD Kazimierza W.	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Zakład Modliszewice	Razem
I	Pozyskiwanie funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	5	60	30	31	120	100	250	50	60	80	70	110	80	145		1191
II	Ochrona i promocja dziedzictwa kulinarnego	5		30	11	80		16		25	50	60	100	25	20	20	442
	Ochrona i promocja tradycji ludowej	5	35	30	5	20	50	24	50	30				25	15		289
III	Prawno-finansowe uwarunkowania prowadzenia działalności w obszarze turystyki wiejskiej i drobnej przedsiębiorczości	3	35	50	12		100			20	45	40		25	65		395
	Zasady promocji i marketingu w turystyce wiejskiej			40	4	60				20				25	35		184
	Źródła finansowania różnych form działalności na obszarach wiejskich		40	20	10	40		40					40		55	20	265
IV	Prawno-finansowe aspekty działalności organizacji kobiecych i stowarzyszeń	5	30				50	40	50		30	40		20	50		315
	Źródła finansowania organizacji działających na rzecz rozwoju lokalnego			40		20		40		25					45		170
V	Zasady projektowania i urządzania ogrodów wiejskich	5			5	20	50			10	28	25	40	5	10		198
	Tworzenie elementów dekoracyjnych do wnętrz i obejść		20		10			40	50						10		130
VI	Zasady zdrowego stylu życia			40	20	20					24	60			15		179
	Profilaktyka prozdrowotna		35	30	10		50		50						15		190
	Razem	28	255	310	118	380	400	450	250	190	257	295	290	205	480	40	3 948

2.2.2. Doradztwo grupowe

Tabela 35. Doradztwo grupowe – ilość porad z zakresu przedsiębiorczości, wiejskiego gospodarstwa domowego i agroturystyki

Nr bloku	Tematyka														Razem	
		PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko- Zdrój	PZD Kazimierza W.	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze		
I	Pozyskiwanie funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013		5				2	5	1	2	6	6	2	4	33	
			20				6	25	3	6	18	17	6	30	131	
II	Ochrona i promocja dziedzictwa kulinarnego		5	1	2		1		2		6		1	2	20	
			20	3	6		3		6		18		2	10	68	
	Ochrona i promocja tradycji ludowej		2		2		1		5	1	1		8	1	1	22
			6		6		3		25	3	3		24	2	5	77
III	Prawno-finansowe uwarunkowania prowadzenia działalności w obszarze turystyki wiejskiej i drobnej przedsiębiorczości										5		1	4	10	
											15		2	16	33	
	Zasady promocji i marketingu w turystyce wiejskiej				3		1		1				8	1		14
					9		3		3				24	2		41
Źródła finansowania różnych form działalności na obszarach wiejskich		2	3	2	2				1	1				2	13	
		6	15	7	6				3	3				10	50	
IV	Prawno-finansowe aspekty działalności organizacji kobiecych i stowarzyszeń		4	2		1	1	5					2	2	17	
			20	6		3	3	25					4	8	69	
	Źródła finansowania organizacji działających na rzecz rozwoju lokalnego		1		3	1		1							3	9
		3		9	3		3							17	35	
V	Zasady projektowania i urządzania ogrodów wiejskich				1				1		3			1	6	
					3				3		9			5	20	
	Tworzenie elementów dekoracyjnych do wnętrz i obejść							5		1		4		1	11	
							25		3		16		5	49		

Tabela 35. Ciąg dalszy tabeli: Doradztwo grupowe – ilość porad z zakresu przedsiębiorczości, wiejskiego gospodarstwa domowego i agroturystyki

Nr bloku	Tematyka	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko- Zdrój	PZD Kazimierza W.	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Razem
VI	Zasady zdrowego stylu życia	2	4						1		5			1	13
		6	20						3		15			7	51
	Profilaktyka prozdrowotna							5							5
								25							25
	Razem	7	21	10	9	2	6	25	8	5	25	26	8	21	173
		21	95	31	27	6	18	125	24	15	75	81	18	113	649

2.3. Działalność upowszechnieniowa

2.3.1. Pokazy

Tabela 36. Pokazy z zakresu przedsiębiorczości, wiejskiego gospodarstwa domowego i agroturystyki

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza Wielka	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Razem	
II	1	Umiejętność prezentacji i reklamy żywności tradycyjnej i lokalnej na rynku konsumenta				2	2		1	1	2							8
						16	16		5	6	10							53
	2	Tradycyjne potrawy na świątecznym stole											1	1	2			4
													6	8	10			24
	3	Symbolika i tradycja – dekoracje świąteczne i ludowe do wnętrza i obejść									1	1	1				1	
										6	5	10				8		29
	4	Prezentacja różnych form rękodzieła ludowego	1											1				2
			5											10				15
	5	Produkty ze spiżarni naszych babć			1					1								2
					5					6								11
III	6	Savoir-vivre w gospodarstwie agroturystycznym		1	1			1										3
				5	12			5										22
	7	Ciekawostki kulinarne z regionu w ofercie żywieniowej turystów					2					1		1				4
						16						10		8				34
	8	Umiejętność prezentacji produktu agroturystycznego														1		1
																8		8
IV	9	Umiejętność organizacji imprez okolicznościowych i integracyjnych			2											1	1	4
					30										5	8		43
	10	Rozwijanie umiejętności manualnych – pomysł na własną pracę							1									1
									5									5

Tabela 36. Ciąg dalszy tabeli: Pokazy z zakresu przedsiębiorczości, wiejskiego gospodarstwa domowego i agroturystyki

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza Wielka	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Razem
V	11	Tworzenie elementów dekoracyjnych na różne pory roku	1			2				1		1		1		1	7
			5			16				6		10		6		5	48
V	12	Sezonowe zabiegi pielęgnacyjne w ogrodzie ozdobnym								1				1		1	3
										6				6		5	17
VI	13	Piękniejszą być						1	1	1	1		1			1	6
								10	5	6	5		6			7	39
	14	Potrawy z rybą w roli głównej								1							1
										6							6
	15	Jesienne przetwory z owoców i warzyw		1													1
				5													5
VI	16	Surówki i sałatki na różne pory roku				1						1	2				4
						8						10	12				30
VI	17	Nabiał pod różną postacią (domowe jogurty i inne)			1					1							2
					15					6							21
		Ogółem	2	2	5	5	4	2	3	8	4	4	4	5	3	6	57
			10	10	62	40	32	15	15	48	20	40	24	238	15	41	410

2.4. Szkolenia

Tabela 37. Działalność szkoleniowa z zakresu przedsiębiorczości, wiejskiego gospodarstwa domowego i agroturystyki

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza Wielka	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Zakład Modliszewice	Razem
SZKOLENIA																		
I	1	Możliwości pozyskiwania funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013			1	1	4	4	1	2	1		2	2	1	2		21
					12	10	40	40	10	20	10		16	20	10	20		208
II	2	System rejestracji produktów ubiegających się o Chronione Oznaczenia Unii Europejskiej oraz na „Listę Produktów Tradycyjnych”		1	1					1					2	1		6
				10	15				10						20	10		65
	3	Identyfikacja i promocja produktu regionalnego „Nasze Kulinarne Dziedzictwo”	1	1	1	2	3			1		2	1	1	2			15
			5	10	15	20	30		10		20	8	8	20			146	
							1	3	1	1	2			2		1		11
4	Tradycja, jej poznawanie i kultywowanie w środowiskach wiejskich					10	30	10	10	20				15		10		105
						1		1										2
5	Idea Regionalnej Sieci Dziedzictwa Kulinarnego					10		10										20
								1		2								3
III	6	Produkty turystyczne terenów wiejskich jednym z warunków podnoszenia atrakcyjności oferty wypoczynkowej							10		2							30
											20							
	7	Dostosowanie gospodarstwa pod potrzeby działalności agroturystycznej	1	1	1	1	1	3						1		1		10
			5	10	12	10	10	30						7		10		94
	8	Źródła finansowania przedsięwzięć w obszarze agroturystyki i turystyki wiejskiej		1												2	2	
			10											20	20			50
9	Świadczenie usług turystycznych na wsi w świetle przepisów organizacyjno – prawnych		1	1							2					1		5
			10	12							20					10		52

10	Wymogi kategoryzacyjne Wiejskiej Bazy Noclegowej	1			1					2			1		5
		10			10					20			10		50
11	Zastosowanie technik komputerowych w działalności agroturystycznej – promocja i sprzedaż					1							1		2
						10							10		20
12	Kuchnia regionalna w ofercie żywieniowej turystów				1					1					2
					10					10					20
13	Estetyczne i funkcjonalne zagospodarowanie zagrody pod potrzeby agroturystyki												1		1
													15		15
14	Podnoszenie świadomości bezpieczeństwa i higieny pracy w agroturystyce	1								1					2
		10								10					20
15	Wybrane aspekty sprzedaży bezpośredniej i działalności w ramach MOL (Marginalne, Ograniczone, Lokalne)				3										3
					30										30
16	Przetwórstwo tradycyjne sposobem na dochód w gospodarstwie											2			2
												16			16
IV	17	Wykorzystanie technologii teleinformatycznych w życiu codziennym mieszkańców wsi					1								1
							10								10
	18	Organizacyjno – prawne aspekty działalności organizacji kobiecych i stowarzyszeń działających na rzecz rozwoju lokalnego				1							1	1	3
						10							10	10	30
19	Rola organizacji kobiecych i stowarzyszeń w promowaniu inicjatyw na rzecz rozwoju lokalnego								1				2	3	
									10				20	30	
20	Źródła i sposoby pozyskiwania funduszy na podwyższenie jakości życia mieszkańców wsi	1	2	3					1				2	2	11
		10	30	30					10				20	20	120
V	21	Innowacyjne technologie ekologiczne wpływające na poprawę środowiska i wizerunku wsi					1								1
							10								10
	22	Recykling na co dzień czyli segregowanie odpadów nie jest trudne				1	1								2
						10	10								20
23	Kształtowanie wizerunku wsi w nawiązaniu do tradycji regionu											1		1	
												7		7	
24	Asortyment materiału roślinnego do ogrodów wiejskich							1	1	1	1		1	5	
								10	10	8	8		15	51	

	25	Projektowanie ogrodów wiejskich pod kątem rekreacji domowników				1	1			1							3	
						10	10			10							30	
VI	26	Zioła w kuracjach zdrowotnych	1			1			1	1					1		7	
			10			10			10	10					10		66	
	27	Profilaktyka chorób kobiecych				1			1						1		5	
						10			10						10		46	
	28	Zapobieganie zatruciom pokarmowym			1				1								2	
				15				10								25		
	29	Zasady zdrowego stylu życia	1		1			1	1								4	
			10		12			10	10								42	
SEMINARIA																		
IV	1	Powiatowe Forum Kobiet							1								1	
									50								50	
II	2	Seminaria wyjazdowe	1											1	1		3	
				20											20	20		60
III					2											1		3
					40											20		60
IV										2						1		3
V								50						20		70		
			1		1				1								3	
			20		20				30								70	
V		Warsztaty florystyczne													1		1	
														10		10		
		Ogółem	2	12	10	10	20	10	11	13	9	8	8	10	9	23	2	157
			10	140	151	112	200	100	140	190	90	80	64	81	100	270	20	1 748

2.5. Działalność informacyjna

- publikacja na łamach „Aktualności Rolniczych” artykułów z zakresu gospodarstwa domowego, agroturystyki, estetyki wsi i racjonalnego żywienia,
- prowadzenie przekazu drogą internetową ŚODR przedsięwzięć realizowanych przez dział, aktualizowanie danych związanych z promocją agroturystyki i żywnością tradycyjną,
- organizacja stoisk wystawienniczych promujących działalność ŚODR na imprezach, wystawach, kiermaszach,
- organizacja konkursów o zasięgu wojewódzkim i powiatowym popularyzujących idee dziedzictwa kulinarnego i jego roli w rozwoju gospodarczym regionu,
- współpraca z mediami: udzielanie wywiadów do mediów lokalnych oraz udział w audycjach radiowych Radia Kielce S.A. poświęconych między innymi promocji agroturystyki, żywności tradycyjnej, funduszom z PROW na działalność pozarolniczą i agroturystykę,
- opracowanie 5 ulotek i 1 broszury o tematyce ściśle związanej z kluczowymi zadaniami działu.

2.6. Inne zadania, np. konkursy, olimpiady, wystawy

Tabela 38. Inne formy działalności (wystawy, konkursy, olimpiady i itp.) z zakresu przedsiębiorczości, wiejskiego gospodarstwa domowego i agroturystyki

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza Wielka	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Zakład Modliszewice	Razem
WYSTAWY																		
II	1	Jarmark Tradycji (Dni Otwartych Drzwi)															1	1
	2	Jarmark „Świątokrzyskie Smaki”															3000	3000
	3	Regionalny kiermasz świąteczny							2								2000	2000
	4	XIII Wiosenna Wystawa Ogrodnicza							1000							1		1
II - IV	5	Inne wystawy		1	4	1	1	2	2	1	1	1	1	1	4	1		21
				100	400	100	100	200	200	100	100	100	100	100	400	100		
KONKURSY																		
II	1	Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów															1	1
	2	Świątokrzyski konkurs na nalewkę miodową i miód pitny															2000	2000
	3	Tradycje kulinarne na sędziszowskim stole			1												100	100

III	4	Piękne i bezpieczne gospodarstwo agroturystyczne															1	1	
																			150
		Ogółem		1	5	1	1	2	4	1	1	1	1	1	4	2	5	30	
			100	500	100	100	200	1200	100	100	100	100	100	100	400	600	7250	10 950	
INNE																			
I	1	Wnioski o płatności bezpośrednie	20	60	70	42	170	60	60	60	60	60	60	60	60	100		942	
I	2	Inne wnioski		15	30	23	10	15		5		5	30			10		143	
II	3	Wnioski o wpis na Listę Produktów Tradycyjnych	1	1	3	2	6	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	25	
II	4	Artykuły prasowe							1		1							2	
III									1						1	1		3	
IV										2							1	2	5
V						1								11		1			13
VI					1	1						1	1						4
III	5	Wydawnictwa														1		1	
VI																1	3	4	
		Ogółem	21	77	104	68	186	76	65	67	64	77	91	62	62	116	6	1 142	

2.7. Podsumowanie działalności

Planowana ilość zadań przyjętych w planie działalności działu przedsiębiorczości, wiejskiego gospodarstwa domowego i agroturystyki na 2010 przewiduje:

• doradztwo indywidualne	- 3 948
• doradztwo grupowe	- 173 dla 649 osób
• pokazy	- 57 dla 410 osób
• szkolenia	- 143 dla 1 428 osób
• seminaria	- 14 dla 320 osób
• konkursy	- 4 dla 2 350 osób
• wystawy	- 26 dla 8 600 osób
Razem:	- 4 368 dla 17 705 osób

Ponadto:

• wnioski o płatności obszarowe	- 942
• inne wnioski z PROW	- 143
• wnioski dla produktów tradycyjnych na LPT	- 25
• artykuły	- 27
• wydawnictwa	- 5
Razem	- 1 142

3. Współpraca z instytucjami i organizacjami

Działalność działu opierać się będzie na ścisłej współpracy z jednostkami samorządowymi, partnerami społecznymi i organizacjami lokalnymi działającymi na rzecz rozwoju obszarów wiejskich a także jednostkami doradczymi merytorycznie wspierającymi działalność ŚODR, tj:

- Centrum Doradztwa Rolniczego Oddział w Krakowie,
- Polską Izbą Produktu Regionalnego i Lokalnego w Warszawie,
- Urzędem Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego,

- Świętokrzyskim Urzędem Wojewódzkim,
- Ośrodkiem Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu,
- Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Państwową Inspekcją Pracy,
- Świętokrzyską Izbą Rolniczą i Świętokrzyskim Związkiem Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych,
- Muzeum Wsi Kieleckiej,
- Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii i Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną.

EKONOMIKA

1. Wprowadzenie

Podstawowe zadania Działu Ekonomiki to:

1. Doradztwo dla rolników w wykorzystaniu funduszy strukturalnych ujętych w PROW 2007-2013 oraz w ramach płatności bezpośrednich.
2. Koordynacja działań związanych z kredytami na obszarach wiejskich w zakresie obsługi rolników ubiegających się o uzyskanie kredytów preferencyjnych.
3. Wdrażanie rachunkowości rolniczej w ramach PL FADN.
4. Doradztwo ekonomiczno-organizacyjne dla rolników, grup producenckich oraz innych podmiotów i instytucji w zakresie przedsiębiorczości na terenach wiejskich.
5. Zbieranie, opracowanie i przekazywanie informacji w zakresie ekonomiki oraz ich publikacja w wydawnictwach ŚODR.
6. Zbieranie i analiza danych o cenach rynkowych produktów rolnych i środkach do produkcji rolniczej.
7. Prowadzenie doradztwa dla rolników podejmujących wspólne działania w zakresie organizacji grup producenckich.
8. Prowadzenie szkoleń oraz innych form działalności.
9. Doradztwo dla rolników w zakresie zasady wzajemnej zgodności.

2. Realizacja zadań

W tabelach 39 – 44 zawarto szczegółową realizację zadań z zakresu ekonomiki planowanych do realizacji w 2010 roku.

Tabela 39. Tematyka bloków programowych w zakresie ekonomiki

<i>Nr bloku</i>	<i>Tematyka</i>	<i>PZD Końskie</i>	<i>PZD Włoszczowa</i>	<i>PZD Jędrzejów</i>	<i>PZD Skarżysko</i>	<i>PZD Kielce</i>	<i>PZD Pińczów</i>	<i>PZD Busko - Zdrój</i>	<i>PZD Kazimierza Wielka</i>	<i>PZD Starachowice</i>	<i>PZD Ostrowiec</i>	<i>PZD Opatów</i>	<i>PZD Sandomierz</i>	<i>PZD Staszów</i>	<i>Centrum Ogrodnicze</i>	<i>Zakład Modliszewice</i>	<i>Razem</i>
I	Pomoc rolnikom w pozyskiwaniu funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14
II	Wdrażanie instrumentów pomocy dla rolnictwa i obszarów wiejskich		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14
III	Wsparcie ekonomiczno-organizacyjne dla rolników, grup producentów rolnych oraz innych podmiotów		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14
IV	Rachunkowość rolnicza	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15
V	Pozostałe zagadnienia nie ujęte w w/w blokach		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14
	Ogółem	1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	71

Tabela 40. Doradztwo indywidualne – ilość porad z zakresu ekonomiki

Nr bloku	Tematyka	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko- Zdrój	PZD Kazimierza Wielka	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Zakład Modliszewice	Razem
I	Doradztwo indywidualne dla rolników dotyczące pozyskiwania funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	30	55	115	185	65	120	25	70	15 5	170	380	30	120	165	1685
II	Dobór optymalnych form finansowania inwestycji w gospodarstwach rolnych	78	45	60	77	55	120	30	55	10	140	260	30	25	25	1010
III	Doradztwo w zakresie koszty jednostkowe produkcji wybranych produktów oraz opłacalności produkcji	6	55	20	20	65	80	20	13	10	90	35	20	35	20	489
	Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich – możliwości rozwoju, finansowania i promocji	30	20	140	119	65	80	40	35	20	80	125	20	40	20	834
	Doradztwo w zakresie przygotowania dokumentów niezbędnych do rejestracji, planu rozwoju grupy, wpisu do rejestru marszałka oraz wniosków o uzyskanie wsparcia	30	21	25	10	40	80	12	7	10	8	18	20	0	10	291
IV	Rachunkowość rolnicza, podatek VAT oraz ubezpieczenia w rolnictwie	30	18	70	20	165	120	25	15	35	110	250	10	90	25	983
V	Zasada wzajemnej zgodności	30	0	60	0	0	0	50	0	40	155	80	0	90	40	545
	Razem	234	214	490	431	455	600	202	195	280	753	1148	130	400	305	5837

Tabela 41. Doradztwo grupowe – ilość porad z zakresu ekonomiki

Nr bloku	Tematyka	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko- Zdrój	PZD Kazimierza Wielka	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Zakład Modliszewice	Razem
I	Doradztwo dla rolników dotyczące pozyskiwania funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	2	9	1	6	1	2	5	2	2	15	14	1	0	60
		6	44	3	18	3	6	15	6	6	45	43	3	0	198
II	Dobór optymalnych form finansowania inwestycji w gospodarstwach rolnych	4	3	1	5	2	2	2	2	0	3	21	1	0	46
		12	15	3	15	6	6	6	6	0	27	57	3	0	156
III	Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich – możliwości rozwoju, finansowania i promocji	0	5	1	6	1	2	4	1	0	0	5	1	0	26
		0	25	3	18	3	6	12	3	0	0	15	3	0	88
	Doradztwo w zakresie przygotowania dokumentów niezbędnych do rejestracji, planu rozwoju grupy, wpisu do rejestru marszałka oraz wniosków o uzyskanie wsparcia	3	5	1	2	2	2	3	1	1	0	4	1	4	29
IV	Rachunkowość rolnicza, podatek VAT oraz ubezpieczenia w rolnictwie	9	20	3	6	6	6	9	3	3	0	13	3	12	93
		2	4	1	0	3	2	6	1	2	9	14	1	0	45
V	Zasada wzajemnej zgodności	6	18	3	0	9	6	18	3	6	27	35	3	0	134
		2	0	0	0	0	0	10	0	0	0	13	0	0	25
	Razem	6	0	0	0	0	0	30	0	0	0	26	0	0	62
		13	26	5	19	9	10	30	7	5	27	71	5	4	231
		39	122	15	57	27	30	90	21	15	99	189	15	12	731

Tabela 42. Demonstracje z zakresu ekonomiki

<i>Nr bloku</i>	<i>Nr tematu</i>	<i>Tematyka</i>	<i>PZD Włoszczowa</i>	<i>PZD Jędrzejów</i>	<i>PZD Skarżysko</i>	<i>PZD Kielce</i>	<i>PZD Pińczów</i>	<i>PZD Busko - Zdrój</i>	<i>PZD Kazimierza Wielka</i>	<i>PZD Starachowice</i>	<i>PZD Ostrowiec</i>	<i>PZD Opatów</i>	<i>PZD Sandomierz</i>	<i>PZD Staszów</i>	<i>Razem</i>
III		Koszty jednostkowe produkcji wybranych produktów oraz doradztwo w zakresie opłacalności produkcji	1	2	2	3	2	1	3	2	4	12	8	1	41
		Ogółem	1	2	2	3	2	1	3	2	4	12	8	1	41

Tabela 43. Działalność szkoleniowa z zakresu ekonomiki

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka															
			PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza Wielka	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Ogrodnicze	Zakład Modliszewice	Razem
SKOLENIA																	
I	1	Możliwości pozyskiwania funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	1	2	1	5	1	2	2	2	2	8	9	2	6	0	43
			10	30	6	50	10	20	20	20	20	20	64	75	28	60	0
II	2	Analiza kosztów produkcji wybranych produktów. Metodyka liczenia standardowej nadwyżki bezpośredniej w gospodarstwach	0	1	1	4	1	2	1	1	0	4	4	1	0	0	20
			0	10	6	40	10	20	10	10	0	32	34	8	0	0	0
III	3	Możliwości finansowania inwestycji w gospodarstwa rolnych- kredyty preferencyjne, PROW 2007-2013	2	1	1	4	1	2	1	2	1	0	2	1	0	0	18
			20	15	6	40	10	20	10	20	10	0	16	8	0	0	0
	4	Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich – możliwości rozwoju i finansowania	1	1	1	2	1	2	1	2	0	0	2	1	0	0	14
			10	10	6	20	10	20	10	20	0	0	15	8	0	0	0
5	Organizacja i funkcjonowanie grup producentów rolnych oraz zasady pozyskiwania środków finansowych na prowadzenie działalności grup i inwestycje	1	1	1	3	1	2	1	1	1	1	2	2	0	4	21	
		10	10	6	30	10	20	10	10	10	10	16	14	0	32	0	188
IV	6	Rachunkowość rolnicza i ubezpieczenia w rolnictwie	2	1	1	0	1	4	1	1	1	6	2	1	8	0	29
			20	10	6	0	10	40	10	10	10	48	16	8	80	0	0
	7	Podatek VAT w rolnictwie	0	1	1	0	1	3	1	0	0	0	2	1	0	0	10
0			10	6	0	10	30	10	0	0	0	16	8	0	0	0	90
V	8	Zasada wzajemnej zgodności	1	0	1	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	6
			10	0	6	0	0	0	20	0	0	0	18	0	0	0	0
		RAZEM	8	8	8	18	7	17	10	9	5	19	25	9	14	4	161
			80	95	48	180	70	170	100	90	50	154	206	82	140	32	1497

Tabela 43. Ciąg dalszy tabeli: Działalność szkoleniowa z zakresu ekonomiki

SEMINARIA		Zakład Modliszewice
1	Warunki udzielania pomocy dla rolników i mieszkańców terenów wiejskich w ramach PROW na lata 2007-2013	1
		30
2	Wdrażanie systemu PL FADN	1
		50
3	Przepisy organizacyjno-ekonomiczno-prawe w zakresie prowadzenia wspólnej działalności przez rolników w ramach grup producenckich	1
		30
Ogółem		3
		110

Tabela 44. Inne formy działalności (wystawy, konkursy, olimpiady i itp.) z zakresu ekonomiki

Nr bloku	Nr tematu	Tematyka	PZD Końskie	PZD Włoszczowa	PZD Jędrzejów	PZD Skarżysko	PZD Kielce	PZD Pińczów	PZD Busko - Zdrój	PZD Kazimierza W.	PZD Starachowice	PZD Ostrowiec	PZD Opatów	PZD Sandomierz	PZD Staszów	Centrum Oswobodzenia Modliszewice	Zakład Modliszewice	Razem
INNE																		
I	1	Sporządzanie wniosków o dopłaty bezpośrednie	0	60	50	50	140	60	120	90	60	60	180	130	60	40	40	1140
	2	Sporządzanie innych wniosków w ramach programów PROW na lata 2007-2013	0	24	10	5	154	13	50	15	10	15	40	31	14	25	10	416
II	3	Opracowanie planów przedsięwzięć z zakresu kredytów preferencyjnych	0	6	2	0	3	12	2	0	0	2	15	9	1	0	0	52
	4	Ceny targowiskowe produktów rolnych , ceny środków do produkcji, maszyn oraz produktów z zakładów przetwórczych i punktów skupu	0	73	69	86	344	92	98	50	52	140	223	62	50	0	0	1339
IV	5	Prowadzenie książek FADN	35	37	29	9	34	20	8	22	11	21	51	66	7	0	0	350
V	6	Artykuły do „Aktualności Rolniczych”	0	2	1	2	0	0	2	1	1	2	3	2	1	5	5	27

Działalność informacyjna

Opracowywanie treści broszur, ulotek oraz artykułów do „Aktualności Rolniczych” i innych czasopism z zakresu tematyki działu.

Aktualizacja strony internetowej o aktualne informacje z zakresu ekonomiki, notowań rynkowych itp.

Inne zadania

Koordinacja działań związanych z promocją polskich producentów żywności oraz ciekawych pomysłów na biznes poprzez udział w organizacji konkursów:

1. „Polski Producent Żywności”,
2. „Sposób na sukces”,
3. „Agro-Polska”

Podsumowanie działalności z ekonomiki

Bloki programowe - 5

Doradztwo indywidualne - 5837

Doradztwo grupowe – 231 spotkania dla 731 osób

Demonstracje - 41

Szkolenia - 161 dla 1497 osób

Sporządzanie wniosków o dopłaty bezpośrednie - 1140

Sporządzanie innych wniosków w ramach programów PROW na lata 2007-2013 – 416

Książki rachunkowości w ramach FADN - 350

3. Współpraca z jednostkami działającymi na rzecz wsi i rolnictwa oraz inne formy działalności

Współpraca ta polegać będzie na:

- bieżącym kontakcie z ARiMR w Warszawie oraz bankami w zakresie kredytów preferencyjnych i pomostowych oraz Świętokrzyskim Oddziałem Regionalnym ARiMR w Kielcach,

- współdziałaniu z Instytutem Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w zakresie PL FADN oraz analiz ekonomicznych,
- współdziałaniu z Urzędem Marszałkowskim głównie w zakresie tematyki związanej z grupami producenckimi oraz organizowanych konkursów promujących.

Podsumowanie Bloku nr I dla całego Ośrodka

W tabeli numer 45 zostały ujęte zadania z bloku nr I „Pomoc rolnikom w pozyskiwaniu funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013” realizowane przez wszystkich pracowników Ośrodka.

Tabela 45. Podsumowanie działalności w ramach Bloku nr I dla całego Ośrodka

<i>Lp</i>	<i>Tematyka</i>	<i>PZD Końskie</i>	<i>PZD Włoszczowa</i>	<i>PZD Jędrzejów</i>	<i>PZD Skarżysko</i>	<i>PZD Kielce</i>	<i>PZD Pińczów</i>	<i>PZD Busko - Zdrój</i>	<i>PZD Kazimierza Wielka</i>	<i>PZD Starachowice</i>	<i>PZD Ostrowiec</i>	<i>PZD Opatów</i>	<i>PZD Sandomierz</i>	<i>PZD Staszów</i>	<i>Centrum Ogrodnicze</i>	<i>Zakład Modliszewice</i>	<i>Razem</i>
1	Doradztwo indywidualne dla rolników dotyczące pozyskiwania funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	255	270	215	271	780	780	1360	245	245	580	1140	1500	500	1335	385	9861
2	Doradztwo grupowe dla rolników dotyczące pozyskiwania funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	8	6	25	1	29	10	6	12	5	10	60	66	9	43	3	293
		22	18	112	3	96	28	18	47	15	30	188	224	29	199	14	1043
3	Szkolenia „Możliwości pozyskiwania funduszy strukturalnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013”	18	7	8	5	22	13	14	10	6	9	21	22	12	16	2	185
		105	70	102	40	220	130	140	110	60	90	168	202	116	160	50	1763
4	Sporządzanie wniosków o dopłaty bezpośrednie	240	420	250	167	710	300	420	380	190	420	720	580	420	610	200	6027
5	Sporządzanie innych wniosków w ramach programów PROW na lata 2007 - 2013	56	54	120	48	197	128	135	87	20	95	214	57	22	198	64	1495

METODYKA DORADZTWA I SZKOLENIA

Do zasadniczych zadań w zakresie metodyki doradztwa, szkolenia i wydawnictw należeć będzie:

- Koordynacja pracy oraz udzielanie pomocy w realizacji zadań Powiatowym Zespołem Doradczym działającym na terenie 102 gmin województwa.
- Nadzorowanie procesów planowania i sprawozdawczości, doradztwa, szkolenia, w ramach Systemu Zarządzania Jakością ISO.
- Organizowanie i nadzorowanie przebiegu różnych form szkolenia i doskonalenia zawodowego rolników, mieszkańców obszarów wiejskich, młodzieży wiejskiej oraz kadry własnej.
- Informowanie zainteresowanych osób o możliwościach zdobywania i podwyższenia kwalifikacji rolniczych w formach szkolnych i pozaszkolnych, a także rozwijanie współpracy ze szkołami i uczelniami rolniczymi.
- Inspirowanie powstawania, wspieranie działalności oraz koordynacja pracy Klubów 4H.
- Prowadzenie sekretariatu Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego.
- Prowadzenie działalności informacyjno-wydawniczej.
- Współudział i pomoc w organizacji różnego rodzaju imprez rolniczych (targi, wystawy, aukcje, konkursy, olimpiady, dożynki).

Realizacja wymienionych wyżej zadań odbywać się będzie przy współpracy z innymi jednostkami działającymi na rzecz rolnictwa, rozwoju obszarów wiejskich i edukacji szczebla krajowego i wojewódzkiego.

W Dziale Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw gromadzona i przechowywana będzie podstawowa dokumentacja dotycząca realizacji szkoleń kursowych w postaci: programów kursów oraz rejestru wydanych zaświadczeń. Dotyczyć to będzie szkoleń organizowanych przez merytoryczne działy Ośrodka oraz Centrum Ogrodnicze.

W 2010 roku planuje się organizowanie kursów dla operatorów kombajnów do zbioru zbóż oraz przygotowujących do zdobycia tytułu zawodowego w zawodzie rolnik na terenie PZD, gdzie wystąpi tego typu zapotrzebowanie.

W styczniu 2010 roku Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie przedstawi ofertę dotyczącą kształcenia stacjonarnego i internetowego specjalistów, z której korzystać będą doradcy ŚODR Modliszewice.

Seminaria doskonalenia zawodowego organizowane będą przez poszczególne działy merytoryczne oraz przez „Centrum Ogrodnicze” z uwzględnieniem potrzeb specjalistów branżowych.

Kluby 4H

W 2010 roku działalność 70 klubów 4H skupiających ponad 3000 dzieci i młodzieży z obszarów wiejskich, liderów wolontariuszy, liderów nastoletnich oraz sympatyków Ruchu 4H, koncentrować się będzie wokół projektów edukacyjnych tematycznie związanych z dziedzictwem kulturowym, ekologią i ochroną środowiska, bezpieczeństwem i higieną pracy w gospodarstwach rolnych oraz z rozwojem drobnej przedsiębiorczości.

Do priorytetowych zadań należeć będzie:

1. Kontynuacja II etapu programu „Kształtowanie świadomości ekologicznej i postaw proekologicznych wśród uczniów szkół wiejskich zrzeszonych w klubach 4H oraz wśród mieszkańców lokalnej społeczności województwa świętokrzyskiego” – przyrodnicze ścieżki dydaktyczne, realizowany przez kluby w: Bęczkowie, gm. Górno, Chmielowie, gm. Bodzechów, Bodzechowie, Masłowie, Krasocinie, Nieklaniu, gm. Stąporków, Gortatowicach gm. Kije oraz Busku Zdroju.
2. Realizacja programu wymiany „Indiana - Województwo Świętokrzyskie 2010” - na przełomie maja i czerwca planuje się przyjąć 20 osobową grupę pracowników naukowych, liderów wolontariuszy i młodzieży – członków klubów 4H ze stanu Indiana w USA.

3. Organizacja i udział w konkursach – wojewódzkich i krajowych:

- w konkursie wojewódzkim związanym z preorientacją zawodową dla dzieci i młodzieży wiejskiej pod nazwą „Moje wymarzone miejsce pracy” – czerwiec, Szkoła Podstawowa w Bodzechowie,
- w ramach programu „Kształtowanie świadomości ekologicznej i postaw proekologicznych wśród uczniów szkół wiejskich zrzeszonych w klubach 4H oraz wśród mieszkańców lokalnej społeczności województwa świętokrzyskiego” w konkursie „Wielki przyrodniczy konkurs fotograficzny na wyjątkowe ujęcie – najlepiej wykonane zdjęcie przyrodnicze” – wrzesień, Gimnazjum Publiczne w Nowinach,
- w konkursie ogólnopolskim z okazji 90-tej rocznicy ustanowienia stosunków dyplomatycznych między Polską a Stanami Zjednoczonymi, ogłoszonym przez Biuro Rolne Ambasady Amerykańskiej i Fundację Edukacyjną 4H w Polsce, pod nazwą „Nasza przyszłość w 4H” - luty, Ambasada Amerykańska w Warszawie.

4. Członkowie klubów 4H uczestniczyć będą:

- w Gali Kryształowej Koniczyny - październik, Warszawa.
- w Spotkaniu Opłatkowym z Prymasem Polski i Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi zorganizowanym przez Fundację Edukacyjną 4H w Polsce – grudzień, Warszawa,
- w imprezach wojewódzkich, powiatowych i gminnych, promując na zorganizowanych wystawach programy edukacyjne z zakresu przedsiębiorczości i rękodzielnictwa ludowego oraz regionalne programy artystyczne na estradach,
- w krajowej akcji Sprzątania Świata i Dniach Ziemi, różnotematycznych przedsięwzięciach organizowanych dla społeczności lokalnej (Dzień Babci, Mamy, Dziadka, Seniora, Jasełka Bożonarodzeniowe, kiermasze, dożynki itp.),

- członkowie klubów 4H i liderzy wolontariusze wezmą udział w szkoleniach, pokazach, seminariach wyjazdowych, spotkaniach międzyklubowych o zasięgu wojewódzkim i ogólnopolskim, np. Dni Owada – na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie oraz w zajęciach zorganizowanych w ramach „Uniwersytetu dla Młodzieży” – maj, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie,
- w seminariach, kursach, pokazach oraz warsztatach organizowanych przez ŚODR i Fundację Edukacyjną 4H w Polsce,
- liderzy eksperci oraz liderzy wolontariusze I etapu programu „Kształtowanie świadomości ekologicznej i postaw proekologicznych wśród uczniów szkół wiejskich zrzeszonych w klubach 4H oraz wśród mieszkańców lokalnej społeczności województwa świętokrzyskiego” realizować będą na terenie czterech województw: opolskim, dolnośląskim, podlaskim, mazowieckim program ogólnopolski dla liderów wolontariuszy pod nazwą: „Chrońmy bioróżnorodność”.

5. Promocja Ruchu 4H

Pod potrzeby realizowanych przedsięwzięć opracowane i wydane zostaną ulotki i broszury w formie kolejnych programów edukacyjnych dla klubów 4H. Planowane nagrania audycji radiowych i telewizyjnych, publikacje w prasie regionalnej, krajowej, miesięczniku „Aktualności Rolnicze” przyczynią się do promocji i rozwoju Ruchu 4H na Ziemi Świętokrzyskiej.

Zaplanowane przedsięwzięcia edukacyjne wspierać będą współrealizatorzy programów edukacyjnych - pracownicy:

1. Uniwersytetu Rolniczego z Krakowa,
2. Uniwersytetu Jagiellońskiego,
3. Uniwersytetu Humanistyczno – Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach,
4. Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego,

5. Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego,
6. Fundacji Heifer Project International,
7. Fundacji Edukacyjnej 4H w Polsce,
8. Muzeum Wsi Kieleckiej,
9. Muzeum Narodowego w Kielcach
10. Państwowej Inspekcji Pracy,
11. Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Kielcach,
12. Wojewódzkiego Domu Kultury w Kielcach,
13. Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach,
14. Ambasady Amerykańskiej,
15. Urzędów gmin, miast i gmin oraz starostw powiatowych.

6. Zestawienie klubów 4H na terenie poszczególnych powiatów:

Końskie	15
Włoszczowa	7
Jędrzejów	3
Skarżysko Kamienna	2
Kielce	17
Pińczów	3
Busko Zdrój	6
Starachowice	2
Ostrowiec Świętokrzyski	4
Opatów	1
Sandomierz	6
Staszów	4
Razem:	70 klubów

WYDAWNICTWA I INFORMACJA

1. Wstęp

W dzisiejszej sytuacji zarówno ekonomicznej, jak i kulturowej informacja zyskuje coraz większe znaczenie. Informacja rolnicza powinna być: aktualna, rzetelna, wyczerpująca i łatwo dostępna. Chodzi oczywiście o cenny czas i najlepsze jego wykorzystanie. Szybkość uzyskania informacji determinuje późniejsze jej wykorzystanie.

W branży rolniczej już nie tylko nowinki technologiczne dotyczące produkcji są podstawową informacją. Teraz na plan pierwszy wysuwa się znajomość perspektyw finansowych związanych zwłaszcza z programami unijnymi PROW 2007-2013, tzn. rozpoznanie ścieżek dostępu i funkcjonowania programów. Nie mniej ważne są zagrożenia, jakie niosą zmiany cywilizacyjne, a w tym te najważniejsze – środowiska przyrodniczego i związane z żywnością. Jednakże bez względu na to, czy informacja jest technologiczna, ekonomiczna czy marketingowa przybiera różne formy. Nie jest to już tylko obraz i słowo drukowane, ale również rejestrowane na elektronicznych nośnikach i publikowane w internecie. Wymienione formy brane są pod uwagę przy realizacji zadań po to, by iść z duchem czasu oraz w sposób zachęcający podawać informację, a zatem skutecznie wypełniać swoją rolę.

2. Realizacja zadań

Podstawowe zadania to:

- przygotowanie oraz druk wydawnictw własnych,
- przygotowanie informacji na stronę internetową,
- prowadzenie biblioteki zakładowej.

W 2010 roku wydawany będzie periodyk – „Aktualności Rolnicze”, który jest miesięcznikiem. Publikowane w nim będą artykuły z zakresu technologii produkcji i doświadczalnictwa, ekonomiki i przedsiębiorczości, marketingu produktów rolnych, ekologii, aktualne zalecenia dla producentów rolnych,

istotne wydarzenia z regionu oraz prezentowane ciekawe rozwiązania gospodarcze i technologiczne, programy unijne. Ponadto włączone będą, podobnie jak w roku ubiegłym, zagadnienia dotyczące produkcji ogrodniczej redagowane przez specjalistów „Centrum Ogrodniczego”.

Nakład miesięczny „Aktualności Rolniczych” – 2600 egz.

Ponadto działalność informacyjno-wydawnicza Ośrodka będzie polegała na:

- emisji broszur, ulotek obejmujących swym zakresem wiedzę technologiczną, ekonomiczną, ekologiczną, marketingową oraz z zakresu nowych inicjatyw i programów pomocowych, przydatną rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich,
- wydawaniu i dystrybucji materiałów promujących region świętokrzyski w formie folderów i plakatów, przewodników oraz innych materiałów informacyjnych i szkoleniowych, instrukcji, druków itp.,
- promocji Ośrodka poprzez przygotowanie elementów graficznych na imprezy rolnicze, tj. Dni Otwartych Drzwi, targi, kiermasze, wystawy, dożynki,
- współdziałaniu z instytucjami i uczelniami rolniczymi, samorządowymi oraz innymi jednostkami pracującymi na rzecz rolnictwa oraz mediami,
- prowadzenie odpłatnej działalności wydawniczej, reklamowej i drukarskiej.

Działalność wydawniczą Ośrodka obrazuje tabela nr 46.

Tabela 46. Wydawnictwa ŚODR Modliszewice w 2010 roku

Lp.	Tytuł	Rodzaj	Imię i nazwisko autora	format	nakład	Termin wydania (kwartał)
Produkcja roślinna i zwierzęca						
1.	Technologia produkcji rzepaku jarego	B/N	Piotr Witczak	A5	50	I-IV
2.	Gorczyca biała – odmiany, agrotechnika	U/N	Piotr Witczak	A5	50	I-IV
3.	Technologia produkcji rzepaku ozimego	B/W	Piotr Witczak	A5	50	I-IV
4.	Groch – agrotechnika	B/N	Krzysztof Domagała	A5	50	I-IV
5.	Nawozy naturalne i ich stosowanie	B/W	Krzysztof Domagała	A5	50	I-IV
6.	Łubin żółty - agrotechnika	B/W	Krzysztof Domagała	A5	50	I-IV
7.	Rola wapnowania w kształtowaniu żyzności gleb	B/W	Krzysztof Domagała	A5	50	I-IV
8.	Mikroelementy i ich znaczenia w nawożeniu roślin uprawnych	B/W	Krzysztof Domagała	A5	50	I-IV
9.	Biopaliwa	B/W	Krzysztof Domagała	A5	50	I-IV
10.	Dobra Kultura Rolna	U/N	Krzysztof Domagała	A5	50	I-IV
11.	Prawidłowa technologia uprawy i kompleksowa ochrona rzepaku ozimego.	I/W	Piotr Witczak	A5	10	I-IV
12.	Obowiązki rolnika wobec hodowców za wysiany materiał siewny	B/W	Marcin Majchrzak	A5	30	I-IV
13.	Technologia uprawy jęczmienia ozimego	B/N	Marcin Majchrzak	A5	50	I-IV
14.	Zalecenia agrotechniczne w uprawie pszenicy jarej	B/N	Marcin Majchrzak	A5	50	I-IV
15.	Lista zalecanych odmian roślin uprawnych w woj. świętokrzyskim	B/N	Grzegorz Klusek	A5	50	I
16.	Kukurydziane ABC...	B/N	Grzegorz Klusek	A5	50	I
17.	Kompleksowa ochrona ziemniaków	B/N	Grzegorz Klusek	A5	50	II
18.	Uprawa ziemniaka z uwzględnieniem kierunków użytkowania	B/N	Grzegorz Klusek	A5	50	II
19.	Rejestr odmian ziemniaków w Polsce	B/N	Grzegorz Klusek	A5	50	II
20.	Wiosenne zarybianie zbiorników wodnych.	B/W	Grzegorz Klusek	A5	50	I-IV
21.	Hodowla ryb w małych zbiornikach wodnych.	B/W	Grzegorz Klusek	A5	50	I-IV
22.	Zasady dobrej praktyki rolniczej w użytkowaniu łąk i pastwisk	B/W	Krystyna Chrabąszcz	A5	50	I
23.	Uprawa traw na gruntach ornych.	B/W	Krystyna Chrabąszcz	A5	50	I
24.	Lucerna	B/W	Krystyna Chrabąszcz	A5	50	II
25.	Koniczyna czerwona uprawa na nasiona	B/W	Krystyna Chrabąszcz	A5	50	II
26.	Trawy na łąki i pastwiska	B/W	Krystyna Chrabąszcz	A5	50	I
27.	Odnawianie użytków zielonych	B/W	Krystyna Chrabąszcz	A5	50	I
28.	Rośliny motylkowate drobnonasienne.	B/N	Krystyna Chrabąszcz	A5	50	II
29.	Rośliny motylkowe w zbiorowiskach łąkowych	U/N	Krystyna Chrabąszcz	A5	50	II

30.	Technologia uprawy pszenicy ozimej	B/N	Marcin Majchrzak	A5	50	I-IV
31.	Uprawa grochu	W	Halina Gilewska	A5	100	II
32.	Nowości hodowlane – zboża ozime i jare	N	Krystyna Klimont	A5	100	II
33.	Nowe odmiany zbóż ozimych polecane do uprawy w rejonie sandomierskim	N	Krystyna Klimont	A5	100	III
34.	Chów owiec – poprawa opłacalności	U/W	Krystyna Wieczorkiewicz	A5	50	I – II
35.	ABC chowu bydła mięsnego	B/W	Krystyna Wieczorkiewicz	A5	100	I – II
36.	Prawidłowy zbiór i wykorzystanie kukurydzy w żywieniu bydła	U/W	Krystyna Wieczorkiewicz	A5	50	I – II
37.	Nowe technologie chowu owiec i bydła mięsnego	B/W	Krystyna Wieczorkiewicz	A5	100	I – II
38.	Doceńmy jagnięcinę i wołowinę oraz bydło mięsne, owce i kozy	B/W	Krystyna Wieczorkiewicz	A5	100	I – II
39.	ABC kiszonek wysokiej jakości	B/W	Krystyna Wieczorkiewicz	A5	100	I – II
40.	Produkcja mleka w dobie silnej konkurencji	B/W	Krystyna Wieczorkiewicz	A5	100	I – II
41.	Wskaźniki prawidłowego użytkowania i żywienia krów	U/N	Krystyna Wieczorkiewicz	A5	100	I – II
42.	Rozród bydła	B/N	Krystyna Wieczorkiewicz	A5	100	II – IV
43.	Planowanie produkcji mleka	U/N	Krystyna Wieczorkiewicz	A5	50	I – IV
44.	Przechowywanie nawozów naturalnych	B/W	Grażyna Bukowska	A5	50	I – II
45.	Przechowywanie substancji niebezpiecznych w gospodarstwie	U/W	Grażyna Bukowska	A5	50	I – II
46.	Wymagania w zakresie utrzymania bydła	B/N	Grażyna Bukowska	A5	50	I – IV
47.	Wymagania w zakresie utrzymania trzody chlewnej	B/N	Grażyna Bukowska	A5	50	I – IV
48.	Chów kaczek piżmowych i ich mieszańców	U/W	Bogusław Wiaderny	A5	20	I – II
49.	Uprawa ziół leczniczych w woj. świętokrzyskim	B/W	Bogusław Wiaderny	A5	30	II – III
50.	Profilaktyka w chowie drobiu	U/W	Bogusław Wiaderny	A5	30	I – II
51.	Użytkowanie nieśne kur w gospodarstwie przyzagrodowym	U/W	Bogusław Wiaderny	A5	30	I – II
52.	Krzyżowanie towarowe trzody chlewnej.	U/W	Małgorzata Duda	A5	30	I – II
53.	Płynne żywienie trzody chlewnej	U/W	Małgorzata Duda	A5	30	II
54.	Rośliny strączkowe w żywieniu trzody chlewnej	U/W	Małgorzata Duda	A5	20	II
55.	Profilaktyka w odchowie prosiąt	U/N	Małgorzata Duda	A5	50	I – IV
56.	Zboża w żywieniu trzody chlewnej	U/N	Małgorzata Duda	A5	50	I – IV
57.	Katalog wystawców na DOD	U/N	Dział SPRSJiD	A5	80	II
58.	Katalog wystawców zwierząt na V Świętokrzyskiej Wystawie Zwierząt Hodowlanych	B/N	Dział SPRSJiD	A5	60	II

Ekologia i ochrona środowiska						
59.	Programy rolnośrodowiskowe PRW 2007-2013 (zmiany w pakiecie rolnictwo ekologiczne)	U	Małgorzata Kucharska	A5	300	I-IV
60.	Uprawa warzyw metodami ekologicznymi	U	Małgorzata Kucharska	A5	300	I-IV
61.	Programy rolnośrodowiskowe PROW 2007-2013 - zmiany	U	Halina Szałda	A5	300	I-IV
62.	Środki ochrony roślin w uprawach ekologicznych	U	Halina Szałda	A5	300	I-IV
63.	Ekologiczna uprawa niskonakładowych roślin sadowniczych	N	Marta Ośka	A5	100	I/II
64.	Prawidłowe zagospodarowanie nawozów naturalnych w gospodarstwie ekologicznym	N	Marta Ośka	A5	100	III/IV
65.	Praktyczne wskazówki dla rolnictwa ekologicznego	W	Marta Ośka	A5	100	I/II
66.	Ekologiczna uprawa porzeczki czarnej	W	Marek Śliwa	A5	100	I/II
67.	Ekologiczna uprawa truskawki	W	Marek Śliwa	A5	100	I/II
Przedsiębiorczość, wiejskie gospodarstwo domowe i agroturystyka						
68.	Produkty i potrawy tradycyjne województwa świętokrzyskiego	B/N	Teresa Wąsik	A5	500	II/III
69.	Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Świętokrzyskie Smaki	U/N	Teresa Wąsik	A5	100	II
70.	Tradycyjne potrawy świąteczne	B/N	Anna Michalska	A5	100	III/IV
71.	Zestawy obiadowe na cały tydzień	B/N	Anna Michalska	A5	100	III/IV
72.	Ryby o każdej porze roku	B/W	Teresa Wąsik	A5	60	II
73.	Domowe nalewki	B/W	Teresa Wąsik	A5	60	II
74.	Grzybowe przysmaki	B/W	Anna Michalska	A5	60	II
75.	Ciasta i desery w „pięć minut”	B/W	Anna Michalska	A5	60	II
76.	Zagospodarowanie zagrody wiejskiej pod usługi agroturystyczne	N	Monika Bernaś	A5	100	IV
77.	Zioła w kuracjach zdrowotnych	N	Lidia Augustyn	A5	100	III
Ekonomika						
78.	Nowe zasady naboru i oceny wniosków na modernizację gospodarstw.	U/N	Alina Lisowska	A5	100	I
79.	Analiza opłacalności produkcji trzody	U/N	Tadeusz Podczasi	A5	100	II
80.	Analiza wyników gospodarstw prowadzących rachunkowość	U/N	Wanda Rosińska	A5	100	III
81.	Grupy producentów rolnych – warunki uznawania organizacji producenckich i warunki wsparcia finansowego w ramach programów UE	B/W	Wojciech Łabętowicz	A5	100	I
82.	Kredyty preferencyjne z dop. ARiMR	U/N	Wojciech Łabętowicz	A5	100	II
83.	Ceny środków do produkcji i usług rolniczych w 2009 roku	U/N	Ryszard Śmiechowski	A5	100	IV
84.	Działanie „Młody rolnik”	U/W	Jarosław Nowak	A5	100	I

85.	PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007 – 2013	U/W	Jarosław Nowak	A5	100	I
86.	„Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”	U/W	Jarosław Nowak	A5	100	I
87.	„Renty strukturalne”	U/W	Jarosław Nowak	A5	100	I
88.	Nowe zasady naboru i oceny wniosków na modernizację gospodarstw	N	Alina Lisowska	A5	100	I
89.	Analiza opłacalności produkcji trzody	N	Tadeusz Podczasi	A5	100	II
90.	Analiza wyników gospodarstw prowadzących rachunkowość	N	Wanda E. Rosińska	A5	100	III
91.	Kalkulacje opłacalności produktów rolniczych w 2009 roku”	N	Krzysztof Wrzosek	A5	100	I
92.	Relacje cen płodów rolnych oraz dochody rodzin utrzymujących się z produkcji rolniczej 2009 roku	N	Krzysztof Wrzosek	A5	100	II
Inne						
93.	Folder reklamowy ośrodka szkoleniowo-wypoczynkowego	A4	Barbara A. Czwaro	N	100	II/IV

B – broszura, U – ulotka, I – instrukcja, F – folder, M – miesięcznik, N – nowe, W – wznowienie

PODSUMOWANIE

Rok 2010 będzie stał pod znakiem kontynuacji wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013. Informowanie rolników o możliwościach uzyskania wsparcia finansowego w ramach tego programu będzie kluczowym zadaniem stojącym przed specjalistami ŚODR. Rok przyszły będzie jednocześnie ważnym okresem funkcjonowania Ośrodka w ustalonym systemie doradztwa rolniczego, wymagającym sprostania konkurencji przy wykonywaniu usług doradczych. W tym celu zakłada się działanie zgodne z uzyskanym certyfikatem Systemu Zarządzania Jakością zgodnym z normą PN-EN ISO 9001:2009.

Przyjęte do realizacji (przez poszczególne działy i Centrum Ogrodnicze) zadania przedstawiają się następująco:

- porady indywidualne – 31896,
- doradztwo grupowe – 1188 spotkań dla 4059 rolników,
- szkolenia – 934 szkoleń dla 9031 osób,
- pokazy – 164 dla 1161 uczestników,
- demonstracje – 136,
- opracowanie wniosków o dopłaty obszarowe – 6027,
- sporządzanie wniosków rolnośrodowiskowych i z pozostałych działań – 1495,
- wydawnictwa nieperiodyczne - 93 pozycje broszur i ulotek,
- współpraca z klubami 4H – ok. 3000 dzieci i młodzieży w 70 klubach.

Zbiorcze zestawienie planowanych do realizacji w 2010 roku podstawowych zadań doradczych, upowszechnieniowych i szkoleniowych, realizowanych w poszczególnych działach /dziedzinach/ zawiera tabela nr 47.

Tab. 47. Zestawienie zbiorcze zadań planowanych do realizacji w 2010 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Produkcja roślinna	Produkcja zwierzęca	Ekologia i ochrona środowiska	Przedsiębiorczość, wgd i agroturystyka	Ekonomika	Produkcja ogrodnicza	Razem
1	Doradztwo indywidualne -ilość porad	5948	4277	5883	3948	5837	6003	31896
2	Doradztwo grupowe: - ilość spotkań - ilość uczestników	170 581	201 678	171 665	173 649	231 731	242 755	1188 4059
3	Pokazy: - ilość pokazów - ilość uczestników	41 258	35 225	5 25	57 410	- -	26 243	164 1161
4	Demonstracje	42	35	6	-	41	12	136
5	Szkolenia: - ilość szkoleń - ilość uczestników	194 1731	166 1586	176 1733	143 1428	161 1497	94 1056	934 9031
6	Sporządzanie wniosków o dopłaty obszarowe	1370	1050	620	942	1140	905	6027
7	Sporządzanie wniosków rolnośrodowiskowych i z pozostałych działań	278	126	324	143	416	208	1495

Przewiduje się, że w 2010 roku wszechstronną ofertą Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach objętych zostanie 61760 gospodarstw. Oferta zawiera nie tylko wymienione wyżej formy oddziaływania, ale także udział w wystawach, konkursach i olimpiadach, korzystanie z wydawnictw, z opracowania wniosków o płatności obszarowe i z pozostałych działań.

Przyjęte do realizacji zadania wymagać będą ścisłej współpracy z różnymi urzędami, instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz szeroko rozumianego rozwoju obszarów wiejskich, w szczególności z:

- Urzędem Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach,
- Świętokrzyskim Urzędem Wojewódzkim w Kielcach,
- Świętokrzyską Izbą Rolniczą w Kielcach,
- Świętokrzyskim Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych w Kielcach,
- szkołami, uczelniami i instytutami rolniczymi,
- Świętokrzyskim Związkiem Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej oraz innymi związkami i zrzeszeniami branżowymi,
- Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa OR w Kielcach,
- Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Kielcach,
- Państwową Inspekcją Pracy w Kielcach,
- Agencją Rynku Rolnego w Kielcach,
- Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie,
- Fundacją Edukacyjną 4H w Warszawie,
- Międzynarodową Fundacją Rozwoju Drobnotowarowej Produkcji Zwierzęcej (HPI) w Warszawie oraz innymi instytucjami i organizacjami.

Plan działalności Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach na 2010 rok został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Społeczną Doradztwa Rolniczego oraz zatwierdzony do realizacji przez organ założycielski.